

Forskrift om såvarer

Dato	FOR-1999-09-13-1052
Departement	Landbruks- og matdepartementet
Publisert	Avd I 1999 2371
Ikrafttredelse	13.09.1999
Sist endret	FOR-2022-12-20-2540 fra 01.01.2023
Endrer	FOR-1993-12-23-1417 , FOR-1993-12-23-1418 , FOR-1993-12-23-1419
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-2003-12-19-124-§7 , LOV-2003-12-19-124-§8 , LOV-2003-12-19-124-§9 , LOV-2003-12-19-124-§10 , LOV-2003-12-19-124-§11 , LOV-2003-12-19-124-§12 , LOV-2003-12-19-124-§15 , LOV-2003-12-19-124-§18 , LOV-2003-12-19-124-§33 , LOV-2003-12-19-124-§36 , FOR-2003-12-19-1790 , FOR-2004-05-05-884
Rettet	28.10.2022 (EØS-henvisningsfeltet)
Korttittel	Forskrift om såvarer

Hjemmel: Fastsatt av Landbruksdepartementet (nå Landbruks- og matdepartementet) 13. september 1999 med hjemmel i [lov 19. desember 2003 nr. 124](#) om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 7, § 8, § 9 første ledd, § 10 annet ledd, § 11, § 12, § 15, § 18, § 33 første ledd jf. § 36 annet ledd, jf. [delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790](#).

Tilføyd hjemmel: [Delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884](#).

EØS-henvisninger: [EØS-avtalen vedlegg I kap. III](#) (direktiv [66/401/EØF](#) (endret ved direktiv [2007/72/EF](#)), direktiv [66/402/EØF](#), beslutning [80/755/EØF](#), direktiv [2006/55/EF](#), direktiv [75/502/EØF](#), direktiv [86/109/EØF](#), direktiv [87/309/EØF](#), direktiv [2002/53/EF](#), direktiv [2002/54/EF](#), direktiv [2002/55/EF](#), direktiv [2002/57/EF](#), direktiv [2002/68/EF](#), direktiv [2003/45/EF](#), direktiv [2003/61/EF](#), direktiv [2004/55/EF](#), direktiv [2004/117/EF](#), beslutning [2004/266/EØF](#), beslutning [2004/842/EF](#), forordning (EF) nr. [217/2006](#), direktiv [2006/124/EF](#), beslutning [2007/66/EF](#), direktiv [2007/72/EF](#), direktiv [2008/62/EF](#), direktiv [2008/83/EF](#), direktiv [2008/124/EF](#), beslutning [2008/462/EF](#), direktiv [2009/74/EF](#), direktiv [2009/145/EF](#), beslutning [2010/468/EU](#) (endret ved beslutning [2011/43/EU](#)), beslutning [2010/680/EU](#), beslutning [2010/667/EU](#), beslutning [2011/180/EU](#), beslutning [2013/404/EU](#), direktiv [2012/37/EU](#), direktiv [2013/45/EU](#), direktiv [2012/1/EU](#), direktiv [2010/60/EU](#), beslutning [2009/109/EF](#) (endret ved beslutning [2014/362/EF](#)), direktiv (EU) [2015/1955](#), direktiv (EU) [2016/11](#), direktiv (EU) [2016/317](#), beslutning (EU) [2016/320](#), beslutning (EU) [2016/2241](#), beslutning (EU) [2016/2242](#), direktiv (EU) [2016/2109](#), beslutning (EU) [2017/1197](#), direktiv (EU) [2018/1027](#), direktiv (EU) [2018/1028](#), beslutning (EU) [2018/1519](#), beslutning (EU)

2019/160, direktiv (EU) 2019/990, direktiv (EU) 2020/432, beslutning (EU) 2020/1106, beslutning (EU) 2020/1401, direktiv (EU) 2021/415, direktiv (EU) 2021/971 og direktiv (EU) 2021/1927 og vedlegg II kap. XII (forordning (EU) 2021/1189).

Endret ved forskrifter [18 des 2002 nr. 1787](#), [20 nov 2003 nr. 1378](#), [9 jan 2004 nr. 137](#), [26 mai 2004 nr. 788](#), [1 nov 2004 nr. 1412](#), [16 juni 2005 nr. 593](#), [15 mars 2006 nr. 308](#), [21 des 2006 nr. 1569](#), [6 juli 2007 nr. 951](#), [2 okt 2007 nr. 1105](#), [24 juni 2008 nr. 644](#), [4 nov 2008 nr. 1191](#), [6 april 2009 nr. 397](#), [23 juni 2009 nr. 829](#), [19 feb 2010 nr. 292](#), [30 april 2010 nr. 635](#), [10 juni 2010 nr. 794](#), [31 mai 2011 nr. 567](#), [11 juli 2011 nr. 771](#), [16 mai 2013 nr. 529](#), [4 juli 2013 nr. 865](#), [6 mars 2014 nr. 253](#), [25 mars 2014 nr. 344](#), [22 sep 2014 nr. 1223](#), [5 jan 2015 nr. 6](#), [6 april 2016 nr. 356](#), [23 des 2016 nr. 1881](#), [28 mars 2017 nr. 392](#), [15 nov 2017 nr. 1784](#), [26 juni 2020 nr. 1447](#) (i kraft 1 juli 2020), [26 juni 2020 nr. 1448](#) (i kraft 1 juli 2020), [12 april 2022 nr. 747](#), [20 des 2022 nr. 2540](#) (i kraft 1 jan 2023).

Rettelser: [16.03.2004](#) (§ 24 annet ledd, § 3 litra n), [30.03.2005](#) (vedlegg tilføyd), [01.01.2014](#) (EØS-henvisningsfeltet), [08.04.2014](#) (EØS-henvisningsfeltet), [18.03.2015](#) (EØS-henvisningsfeltet), [13.06.2017](#) (EØS-henvisningsfeltet), [01.01.2018](#) (EØS-henvisningsfeltet), [11.02.2019](#) (EØS-henvisningsfeltet), [18.06.2019](#) (EØS-henvisningsfeltet), [06.07.2020](#) (Vedlegg A5 punkt 2), [07.07.2020](#) (Vedlegg A5 punkt 2), [16.12.2020](#) (EØS-henvisningsfeltet), [23.03.2021](#) (EØS-henvisningsfeltet), [13.07.2021](#) (EØS-henvisningsfeltet), [09.08.2021](#) (EØS-henvisningsfeltet), [10.02.2022](#) (struktur), [02.05.2022](#) (EØS-henvisningsfeltet), [26.09.2022](#) (EØS-henvisningsfeltet), [28.10.2022](#) (EØS-henvisningsfeltet).

Kapitteleversikt:

Kapittel I. Innledende bestemmelser (§§ 1 - 6)

Kapittel II. Kontroll med avlen (§§ 7 - 10a)

Kapittel III. Kvalitetskontroll og sertifisering (§§ 11 - 16)

Kapittel IV. Merking (§§ 17 - 20)

Kapittel V. Omsetning (§§ 21 - 23)

Kapittel VI. Innførsel (§§ 24 - 25)

Kapittel VII. Internkontroll (§§ 26 - 27)

Kapittel VIII. Særlige bestemmelser (§§ 28 - 36)

Kapittel IX. Avsluttende bestemmelser (§§ 37 - 40)

Vedlegg til forskrift 13. september 1999 nr. 1052 om såvarer

Kapittel I. Innledende bestemmelser

§ 1. Formål

Formålet med denne forskriften er å sikre produksjon og omsetning av såvare med best mulig helse og kvalitet.

Forskriften skal videre bidra til in-situ bevaring og bærekraftig bruk av plantegenetiske ressurser.

0 Endret ved [forskrift 30 april 2010 nr. 635](#).

§ 2. Anvendelsesområde

Denne forskriften gjelder krav til såvarer av arter oppført i vedlegg A1 som er beregnet til yrkesmessig bruk, med unntak av såvarer til produksjon til pryddformål. Kravene er ikke til hinder for ikke-kommersiell utveksling av såvarer.

Bestemmelsen i første ledd gjelder med følgende unntak:

- a. bestemmelsene i § 3 bokstav aa, § 3a, § 28, § 29, § 35, § 37, § 38, § 39 og § 40 gjelder alle såvarer.
- b. for genbanker og lignende gjelder bare § 3 bokstav z, § 4 fjerde ledd og § 20 første ledd, i tillegg til bestemmelsene det vises til i bokstav a.
- c. for lukkede systemer gjelder bare § 3 bokstav n, § 21d, § 26 og § 27, i tillegg til bestemmelsene det vises til i bokstav a.
- d. for leierenserier gjelder bare § 3 bokstav m og § 5, i tillegg til bestemmelsene det vises til i bokstav a.
- e. for såvarer av økologisk heterogent materiale gjelder bare § 3 bokstav ab, § 4 første ledd og § 13 første ledd, i tillegg til bestemmelsene det vises til i bokstav a.

0 Endret ved forskrifter 9 jan 2004 nr. 137, 1 nov 2004 nr. 1412, 30 april 2010 nr. 635, 26 juni 2020 nr. 1448 (i kraft 1 juli 2020), 12 april 2022 nr. 747, 20 des 2022 nr. 2540 (i kraft 1 jan 2023).

§ 3. Definisjoner

I denne forskriften betyr:

a. *Sertifisert såvare:*

Såvare, som blir avlet under offentlig kontroll, og som på grunnlag av resultater etter denne kontrollen og utsædens klasse, blir klassifisert i henhold til fastsatte kvalitetskrav.

b. *Utsæd:*

Såvare som skal brukes til videre avl av sertifisert såvare.

c. *Klasse:*

Såvare inndelt etter definerte krav til oppformering og kvalitet. En klasse kan inndeles videre i generasjoner. Generasjonsbetegnelsen er i denne forskriften angitt som et tall bak klassebetegnelsen. For angivelse av klasser av såvare, se vedlegg A9.

d. *Såvareparti:*

En mengde såvare av rimelig ensartet kvalitet med følgende maksimalvekt:

– Arter med frø mindre enn hvetekorn (småfrøede arter)	10 tonn
– Følgende arter med frø større eller lik hvetekorn: hvete, durumhvete, spelt, rug, rughvete, havre, bygg, erter, bønner, vikker, lupiner og soya	30 tonn
– Andre arter med frø større eller lik hvetekorn (storfrøede arter) og frø av beterr	20 tonn
– Mais	40 tonn

Vekten av et parti skal ikke overstiges med mer enn 5 %. Alle partier skal ha eget partinummer.

Som unntak fra første ledd, første strekpunkt, kan maksimalvekt for såvarepartier av grasarter være 25 tonn dersom såvareforretningen har fått tillatelse til dette av Mattilsynet. Vilkår for slik tillatelse følger av vedlegg C3.

e. *Kontraktavler:*

En person/institusjon som avler såvarer på kontrakt med en såvareforretning.

f. *Avlsgårder for prebasis:*

Gårder for avl av klasse prebasis.

- g. *(Opphevet)*
- h. *Vekstkontroll:*
Kontroll av kontraktarealene hos kontraktavlerne i veksttida.
- i. *Kontrolldyrking:*
Kontroll av såvarepartiene som blir foretatt på Mattilsynets kontrollfelt i veksttida for å undersøke sortsekthet, sortsrenhet og smitte av frøoverførte sykdommer.
- j. *Laboratoriekontroll:*
Kontroll av ferdig rensede såvarepartier som blir foretatt i laboratorier autorisert av Mattilsynet.
- k. *Internkontroll:*
Systematiske tiltak som virksomheten iverksetter, utøver og vedlikeholder for å sikre at krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift overholdes.
- l. *Produksjon:*
Avl med sikte på omsetning, inntransport, rensing, beising, pakking, merking m.m.
- m. *Leierensing:*
Rensing, beising eller annen behandling av såvare på oppdrag fra eier av såvaren.
- n. *Omsetning:*
Besittelse med tanke på salg, utbud for salg, distribusjon, samt selve salget og enhver form for overdragelse med eller uten vederlag. Levering av en såvare til produksjon av visse landbruksråvarer til industriell bruk, eller oppformering av en såvare til samme formål, der produksjonen skjer som en tjenesteytelse, regnes ikke som omsetning forutsatt at dyrkeren ikke får eiendomsrett til verken den mottatte såvaren eller det høstede produktet (lukket system).
- o. *Sesong:*
Perioden 1. oktober – 30. september påfølgende år.
- p. *Foredlermateriale:*
Såvare som brukes til vedlikehold av en sort.
- q. *(Opphevet)*
- r. *sammensatt sort:*
En mekanisk blanding av sertifisert frø av en hunnkomponent, med sertifisert frø av en eller flere hannkomponenter.
- s. *hunnkomponent(er):*
Den hannsterile komponenten i den sammensatte sorten (morlinje).
- t. *hannkomponent(er):*
De(n) komponent(er) i den sammensatte sorten som avgir pollen (farlinje).
- u. *Beising:*
Behandling av såvare med et plantevernmiddel for å bekjempe eller beskytte mot planteskadegjørere.
- v. *Landsort:*
En samling av populasjoner av en art som er naturlig tilpasset miljøforholdene i regionen der de vokser.
- w. *Genetisk erosjon:*
Tap av genetisk mangfold mellom og innenfor sorter/populasjoner av en art over tid, eller reduksjon av det genetiske mangfoldet innenfor en art som følge av miljøforandringer eller menneskelig aktivitet.
- x. *Bevaringsverdig sort:*
En landsort/sort som er naturlig tilpasset til lokale eller regionale forhold og som er truet av genetisk erosjon.
- y. *In-situ bevaring:*
Bevaring av genetisk materiale i dets naturlige omgivelser og, for kulturplanter, i jordbrukslandskapet hvor de har utviklet sine bestemte egenskaper.
- z. *Genbank og lignende:*
En virksomhet med en samling av frø eller formeringsmateriale for langtidsbevaring som er tilgjengelig gjennom distribusjon i mindre mengder til foredling, forskning, undervisning og oppformering.

æ. *Tradisjonssort av grønnsaker:*

En grønnsakssort utviklet for dyrking under særlige klimatiske, jordbunnsmessige eller dyrkingstekniske forhold.

ø. *Naturfrøblanding:*

En frøblanding med ulike arter produsert for revegeteringsformål, og sammensatt slik at den kan bidra til å bevare plantegenetiske ressurser i naturmiljøer. Blandingen inneholder minst en av artene som står oppført i vedlegg A1, Jordbruksvekster, punkt II Fôrvekster og gras til grøntanlegg, nr. 1 til 3.

å. *Kildeområde:*

Et område med en vegetasjonstype av særlig interesse for bevaring av plantegenetiske ressurser og som er utpekt i henhold til nasjonale bestemmelser.

aa. *Såvareforretning:*

Virksomhet som importerer, produserer eller pakker om såvarer med sikte på omsetning.

ab. *Økologisk heterogent materiale*

Økologisk heterogent materiale slik dette er definert i forskrift om økologisk produksjon og merking av økologiske landbruksprodukter, akvakulturprodukter, næringsmidler og fôr § 2, jf. forordning (EU) 2018/848 artikkel 3 nr. 18.

0 Endret ved forskrifter 20 nov 2003 nr. 1378, 9 jan 2004 nr. 137, 26 mai 2004 nr. 788, 1 nov 2004 nr. 1412, 21 des 2006 nr. 1569, 6 juli 2007 nr. 951, 19 feb 2010 nr. 292, 30 april 2010 nr. 635, 31 mai 2011 nr. 567, 6 mars 2014 nr. 253, 5 jan 2015 nr. 6, 26 juni 2020 nr. 1447 (i kraft 1 juli 2020), 12 april 2022 nr. 747, 20 des 2022 nr. 2540 (i kraft 1 jan 2023).

§ 3a. *Registrering av virksomheter*

Den som vil drive følgende virksomhet skal registrere virksomheten hos Mattilsynet før oppstart:

- a. såvareforretninger
- b. genbanker og lignende
- c. virksomheter som leverer såvarer i et lukket system
- d. virksomheter som driver leierensing av såvarer
- e. gårder for avl av klasse prebasis.

Registreringen skal gjøres på den måten Mattilsynet bestemmer.

Virksomheten skal ha en kontaktperson med fysisk kontorsted i Norge som skal fungere som kontaktpunkt for Mattilsynet. Kontaktpersonen skal være ansatt i virksomheten eller innehaver av enkeltpersonsforetaket, og skal ha tilstrekkelig faglig kompetanse.

Endringer i registrerte opplysninger, herunder opplysninger om opphør av virksomheten, skal registreres senest fire uker etter at endringene har funnet sted.

0 Tilføyd ved forskrift 6 juli 2007 nr. 951, endret ved forskrifter 26 juni 2020 nr. 1447 (i kraft 1 juli 2020), 12 april 2022 nr. 747.

§ 4. *Såvareforretninger mv.*

Bare såvareforretninger kan innføre, eksportere, omsette og produsere såvarer.

Uten hensyn til bestemmelsene i første ledd kan en person eller virksomhet som er gitt tillatelse etter § 21a og vedlegg A12, innføre, eksportere, omsette og produsere såvare av den respektive, ikke endelig godkjente sorten.

Bestemmelsene i første ledd gjelder ikke for forretninger (detaljister) som utelukkende kjøper og omsetter videre såvare som er ferdigpakket her i landet eller som er innført ferdig pakket av en såvareforretning.

Såvareforretninger og andre personer eller virksomheter som nevnt i første og annet ledd, skal føre statistikk, sammenstille oversikter, gjøre prøveuttak og avgi de rapporter som Mattilsynet krever.

Såvareforretninger skal innen 15. februar hvert år sende oversikt over omsatt mengde såvarer av bevaringsverdige sorter, tradisjonssorter av grønnsaker og naturfrøblandinger foregående året.

- 0 Endret ved [forskrifter 9 jan 2004 nr. 137](#), [1 nov 2004 nr. 1412](#), [15 mars 2006 nr. 308](#), [6 juli 2007 nr. 951](#), [31 mai 2011 nr. 567](#), [5 jan 2015 nr. 6](#), [28 mars 2017 nr. 392](#) (i kraft 1 april 2017), [26 juni 2020 nr. 1447](#) (i kraft 1 juli 2020), [12 april 2022 nr. 747](#).

§ 5. Leierenserier

Virksomheten skal føre en journal over de partiene som renses med oppgave over eier, art, sort, kvantum råvare og kvantum ferdig rensset vare.

Ved sesongens slutt skal det hvert år innen 1. juli sendes en oppgave til Landbruksdirektoratet over antall tonn såvarer fordelt på de enkelte artene som er rensset i sesongen.

- 0 Endret ved [forskrifter 9 jan 2004 nr. 137](#), [6 juli 2007 nr. 951](#), [26 juni 2020 nr. 1447](#) (i kraft 1 juli 2020).

§ 6. Vedlegg

Vedleggene til denne forskriften gjelder som en del av forskriften.

Kapittel II. Kontroll med avlen

§ 7. Krav til utsæd

Ved produksjon av såvarer skal kravene i vedlegg A5 være oppfylt.

- 0 Endret ved [forskrifter 30 april 2010 nr. 635](#), [31 mai 2011 nr. 567](#), [26 juni 2020 nr. 1447](#) (i kraft 1 juli 2020).

§ 8. Krav til avlssted

Avl av såvare kan bare foregå på grunnlag av en skriftlig kontrakt mellom en såvareforretning og den enkelte kontraktavler og i henhold til dyrkingsreglene i vedlegg A5. Ved produksjon av såvare av bevaringsverdige sorter gjelder samme dyrkingsregler som for klasse sertifisert med unntak av reglene i vedlegg A5, pkt. 2 og 7.

Krav til gårder som skal drive avl av klasse prebasis fremgår av vedlegg A11.

På areal der det er påvist floghavre kan det ikke avles såkorn eller såfrø av oljevekster, bladfaks, engsvingel, strandsvingel, raigras eller raisvingel i funnåret. Før det igjen kan avles såvare av de nevnte arter må det i to sesonger etter hverandre ha vært dyrket bygg eller vårhvete på arealet og vekstkontroll må være gjennomført i begge sesonger etter reglene i [§ 10](#) uten at det

er påvist floghavre. Med areal menes her området nærmere enn 100 meter fra stedet der floghavren er funnet. Hvis deler av området er naturlig avgrenset av vei, skog, bekk, eiendomsgrense eller lignende, regnes områdene utenfor avgrensningen ikke som en del av arealet.

Mattilsynet skal gis uhindret adgang til alle arealer kontraktavleren driver, innbefattet arealer utenom kontrakt. Dette gjelder også maskiner, rom og anlegg som kontraktavleren benytter til lagring og behandling av såvarer.

- 0 Endret ved [forskrifter 9 jan 2004 nr. 137](#), [15 mars 2006 nr. 308](#), [6 juli 2007 nr. 951](#), [23 juni 2009 nr. 829](#), [30 april 2010 nr. 635](#), [16 mai 2013 nr. 529](#), [26 juni 2020 nr. 1447](#) (i kraft 1 juli 2020).

§ 9. Melding om avl

Såvareforretninger og andre personer eller virksomheter med tillatelse til omsetning etter § 4 annet ledd, skal gi skriftlig melding til Mattilsynet om utsædspartier til kontroll dyrking og arealer til vekstkontroll etter reglene i vedlegg A6.

For sorter som ikke er registrert på norsk sortliste, er forretningen ansvarlig for å fremskaffe en sortsbeskrivelse som Mattilsynet kan godkjenne.

Såvareforretninger skal innen 1. mars gi melding om størrelse og lokalitet på planlagt areal for produksjon av såvarer av naturfrøblandinger, bevaringsverdige sorter og tradisjonsorter av grønnsaker, for de to sistnevnte skal det også opplyses om sort. Mattilsynet kan tildele kvoter for såvareproduksjon av bevaringsverdige sorter, tradisjonsorter av grønnsaker og naturfrøblandinger.

- 0 Endret ved [forskrifter 9 jan 2004 nr. 137](#), [15 mars 2006 nr. 308](#), [6 juli 2007 nr. 951](#), [30 april 2010 nr. 635](#), [5 jan 2015 nr. 6](#), [26 juni 2020 nr. 1447](#) (i kraft 1 juli 2020).

§ 10. Vekstkontroll

Det skal gjennomføres vekstkontroll av såvarearealer for sertifisert produksjon i veksttida etter reglene i vedlegg A7. For artene bladfaks, engsvingel, strandsvingel, raigras og raisvingel skal det gjennomføres egen floghavrekontroll i gjenleggsåret. Ved såkorndyrking skal alt kornareal som en kontraktavler driver, også kornareal som dyrkes utenom kontrakt, kontrolleres for floghavre. Dette gjelder ikke for arealer som avleren dyrker utenom kontrakt, og der vedkommende benytter separat skurtresker, korntørke og -lager. Det er i slike tilfeller en forutsetning at arealet utenom kontrakt og korntørka og -lageret som skal benyttes til avlingene fra dette arealet, er angitt i eiendomsspesifikasjonen.

Mattilsynet skal utføre kontroll som nevnt i første ledd av såvarearealer til avl av såvare av klassene prebasis og basis. Mattilsynet kan likevel fastsette en tidsavgrenset forsøksperiode der virksomhetene, på samme vilkår som nevnt i tredje ledd, skal sørge for at det utføres kontroll av såvarearealer av disse klassene.

Virksomhetene skal sørge for at det utføres kontroll som nevnt i første ledd av såvarearealer til avl av såvare av klasse sertifisert. Kontrollen skal utføres av personer som er autorisert av Mattilsynet etter § 10a.

Ved produksjon av innsamlede naturfrøblandinger skal Mattilsynet utføre kontroll på innsamlingsstedet i løpet av vekstsesongen.

Ved avl av såvare av bevaringsverdige sorter og oppformerte naturfrøblandinger skal såvarevirksomhetene sørge for at kontraktarealene blir kontrollert for floghavre i henhold til bestemmelsene om floghavre i første ledd annet punktum og vedlegg A7.

0 Endret ved forskrifter 9 jan 2004 nr. 137, 23 juni 2009 nr. 829, 30 april 2010 nr. 635, 4 juli 2013 nr. 865, 5 jan 2015 nr. 6, 26 juni 2020 nr. 1447 (i kraft 1 juli 2020).

§ 10a. Autorisasjon som vekstkontrollør

Den som autoriseres som vekstkontrollør må være fylt 18 år. Søkeren må ha landbruksfaglig kompetanse og må ha bestått offentlige kurs for vekstkontrollører.

Vekstkontrolløren må ikke ha personlig interesse i utfallet av kontrollen eller oppnå personlige fordeler i forbindelse med gjennomføringen av kontrollen. Det forhold at vekstkontrolløren er ansatt av såvareforretningen som har kontrakt om avl av arealene som er gjenstand for kontroll, er ikke tilstrekkelig til at det foreligger omstendigheter som nevnt i første punktum. Personer som er ansatt hos eller har et forhold til kontraktavleren som nevnt i forvaltningsloven § 6 første ledd b) eller c) kan ikke utføre vekstkontroll av kontraktavlerens arealer.

Vekstkontrollører skal følge reglene om gjennomføring av vekstkontroll. Mattilsynet kan stille ytterligere vilkår for autorisasjonen.

Autorisasjonen kan trekkes tilbake ved overtredelse av bestemmelsene i første, annet eller tredje ledd.

0 Tilføyd ved forskrift 23 juni 2009 nr. 829, endret ved forskrift 26 juni 2020 nr. 1447 (i kraft 1 juli 2020).

Kapittel III. Kvalitetskontroll og sertifisering

§ 11. Kontroll dyrking

Mattilsynet skal kontroll dyrke de såvarepartiene som nyttes i avlen etter reglene i vedlegg A7 for å kontrollere at partiene oppfyller vilkårene for godkjenning.

Såvarepartier til produksjon av klasse handelsfrø, klasse standard, bevaringsverdige sorter, tradisjonssorter av grønnsaker og naturfrøblandinger er unntatt fra kravet om kontroll dyrking.

0 Endret ved forskrifter 9 jan 2004 nr. 137, 30 april 2010 nr. 635, 5 jan 2015 nr. 6, 26 juni 2020 nr. 1447 (i kraft 1 juli 2020).

§ 12. Forhåndssertifisering

Når vekstkontrollen og kontroll dyrkingen er gjennomført, underretter Mattilsynet innmelderen skriftlig om resultatet av kontrollen. Dersom kravene er oppfylt, gis det en foreløpig godkjenning av avlingen på arealet i riktig klasse.

Hvis avlingen ikke kan godkjennes, skal det gis skriftlig melding om årsaken(e) til avgjørelsen.

0 Endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 137.

§ 13. Kvalitetskrav

Følgende kvalitetskrav skal være oppfylt ved produksjonen:

- a. Såkorn som avles, sertifiseres og omsettes i Norge skal tilfredsstillende kvalitetskravene i vedlegg B1, del 1 og del 3. Såkorn som produseres for eksport til EØS-området skal tilfredsstillende kvalitetskravene i vedlegg B1, del 2 og del 3.
- b. Såvarer av førvekster, gras til grøntanlegg, betor og olje- og fibervekster skal tilfredsstillende kvalitetskravene i vedlegg C1.
- c. Grønnsaksfrø skal tilfredsstillende kvalitetskravene i vedlegg D1.
- d. Såvarer av bevaringsverdige sorter skal tilfredsstillende samme kvalitetskrav som til klasse sertifisert i henholdsvis vedlegg B1, C1 og D1 med unntak av kravet til sortsrenhet. Sortsrenheten skal være tilfredsstillende. Unntatt er såvarer av bevaringsverdige sorter av grønnsaker godkjent i kategori b), jf. forskrift om prøving og godkjenning av plantesorter § 4 fjerde ledd, og tradisjonssorter av grønnsaker, som skal tilfredsstillende samme kvalitetskrav som klasse standard.
- e. Naturfrøblandinger skal tilfredsstillende kvalitetskravene i vedlegg C4.
- f. Såvarer av økologisk heterogent materiale av korn, bete og olje- og fiberplanter skal tilfredsstillende kravene til sertifisert såvare i vedlegg B1 og C1 med unntak av kravet til sortsekthet og sortsrenhet. Såvarer av økologisk heterogent materiale av førvekster og gras til grøntanlegg skal tilfredsstillende kravene til klasse handelsfrø i vedlegg C1. Såvarer av økologisk heterogent materiale av grønnsaker skal tilfredsstillende kravene til klasse standard i vedlegg D1 med unntak av kravet til sortsekthet og sortsrenhet. Såvarer av økologisk heterogent materiale trenger ikke oppfylle kravet til spireevne forutsatt at såvareforretningen merker pakningene med konstatert spireevne ved omsetning.

Mattilsynet kan tillate omsetning av såvarer av klassene prebasis og basis selv om kravet til spireevne ikke er oppfylt. Dette gjelder dersom såvaren skal brukes til videre oppformering og såvareforretningen opplyser om konstatert spireevne ved omsetning.

EØS-avtalen vedlegg I kapittel III del 2 nr. 45 (forordning (EF) nr. 217/2006) om gjennomføringsbestemmelser til Rådets direktiv 66/401/EØF, direktiv 66/402/EØF, direktiv 2002/54/EF, direktiv 2002/55/EF og direktiv 2002/57/EF for så vidt gjelder medlemsstatenes bemyndigelse til å gi midlertidig tillatelse til omsetning av frø som ikke oppfyller kravene til minimum spireevne, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg I, protokoll 1 til avtalen og EØS-avtalen for øvrig.

- 0 Endret ved forskrifter 9 jan 2004 nr. 137, 26 mai 2004 nr. 788, 21 des 2006 nr. 1569, 19 feb 2010 nr. 292, 30 april 2010 nr. 635, 31 mai 2011 nr. 567, 5 jan 2015 nr. 6, 26 juni 2020 nr. 1447 (i kraft 1 juli 2020), 12 april 2022 nr. 747, 20 des 2022 nr. 2540 (i kraft 1 jan 2023).

§ 14. Prøvetaking og analyse

Prøvetaking av såvarepartiene for laboratoriekontroll og for kontroll dyrking skal foretas av Mattilsynet eller av prøvetaker autorisert av Mattilsynet. Tilsvarende gjelder ved prøvetaking av såvarepartier for laboratoriekontroll av bevaringsverdige sorter, tradisjonssorter av grønnsaker og naturfrøblandinger. Prøvetakingen skal foretas i henhold til International Seed Testing Association (ISTA) sine metoder for prøvetaking.

Analysen av såvarepartier som skal være grunnlag for sertifisering av partiene, skal utføres av et offentlig laboratorium eller laboratorium autorisert av Mattilsynet. Tilsvarende gjelder ved analyse av såvarepartier av bevaringsverdige sorter, tradisjonssorter av grønnsaker og naturfrøblandinger. Laboratoriet skal være akkreditert av ISTA.

Etter avsluttet sesong offentliggjør Mattilsynet en oversikt over resultatene av den sertifiserte avlen.

- 0 Endret ved forskrifter 9 jan 2004 nr. 137, 15 mars 2006 nr. 308, 30 april 2010 nr. 635, 31 mai 2011 nr. 567, 5 jan 2015 nr. 6, 26 juni 2020 nr. 1447 (i kraft 1 juli 2020), 12 april 2022 nr. 747.

§ 15. Sertifisering

Mattilsynet sertifiserer såvaren på grunnlag av resultatene fra vekstkontrollen, kontroll dyrkingen og laboratorieanalysen og etter kvalitetskravene i vedlegg A9. For at Mattilsynet skal kunne sertifisere såvaren, må såvaren være av en sort som er opptatt på norsk offisiell sortliste, på EUs felles sortliste eller det er en såvare av en sort som det er gitt tillatelse til omsetning av, jf. § 21a.

Uten hensyn til første ledd kan såvare bestemt for eksport til et land utenfor EØS-området godkjennes dersom den sorten det gjelder er tillatt brukt i innførselslandet.

Dersom vekstkontrollen av en såvareavling er gjennomført i strid med reglene i § 10a, kan såvarepartiene fra avlingen ikke sertifiseres.

- 0 Endret ved forskrifter 9 jan 2004 nr. 137, 15 mars 2006 nr. 308, 23 juni 2009 nr. 829, 26 juni 2020 nr. 1447 (i kraft 1 juli 2020).

§ 16. Opplysning om kontrollresultat

Mot kjøpsdokumentasjon har enhver kjøper av sertifisert såvare rett til å få opplysninger fra såvareforretningen eller Mattilsynet om kontrollresultatene for det aktuelle såvarepartiet.

- 0 Endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 137.

Kapittel IV. Merking

§ 17. Offisiell merking

Ved omsetning skal pakninger eller partier være offisielt merket i henhold til kravene i

- a. vedlegg B2, del 1 og 2 (såkorn)
- b. vedlegg C2, del 1 og 3 (såvarer av fôrvekster og gras til grøntanlegg, beter, olje- og fiberplanter)
- c. vedlegg D2, del 1 og 3 (grønnsaksfrø).

Offisielt merkede og forseglede pakninger med såvarer av klasse sertifisert og handelsfrø av fôrvekster og gras til grøntanlegg, og klasse sertifisert av beter, som oppdeles i EØS-småpakninger som angitt i vedlegg A10, kan omsettes uten offisiell merking og forsegling.

Offisielt merkede og forseglede pakninger av grønnsaksfrø av klasse sertifisert kan oppdeles og omsettes som småpakning som angitt i vedlegg A10 tabell 1, uten offisiell merking og forsegling.

Såvarer av bevaringsverdige sorter, naturfrøblandinger, tradisjonssorter av grønnsaker, grønnsaksfrø av klasse standard og grønnsaksfrø av ikke endelig godkjent sort, er unntatt fra kravet om offisiell merking.

Såvareforretninger skal føre journal over produserte partier, hvor også partivekt, partinummer og løpenummer skal inngå. Hver pakning i partiet skal ha unikt løpenummer, og nummereringen skal starte med 001. Forretninger som veier ut og omsetter småpakninger, skal føre journal over antallet pakninger som produseres og partinummer for de frøpartiene som inngår.

Den offisielle merkingen skal godkjennes av Mattilsynet, og kan påføres pakningen som klistrelapp, påsydd merkelapp eller ved trykking rett på pakningen.

- 0 Endret ved forskrifter 9 jan 2004 nr. 137, 26 mai 2004 nr. 788, 19 feb 2010 nr. 292, 30 april 2010 nr. 635, 5 jan 2015 nr. 6, 28 mars 2017 nr. 392 (i kraft 1 april 2017), 26 juni 2020 nr. 1448 (i kraft 1 juli 2020), 12 april 2022 nr. 747.

§ 18. Varedeklarasjon (leverandøretikett)

Ved omsetning skal hver pakning ha en varedeklarasjon på norsk, enten som en etikett eller trykt eller påstemplet utenpå pakningen. Dersom pakningen er gjennomiktig, kan varedeklarasjonen legges inne i pakningen.

Varedeklarasjonen skal oppfylle kravene i

- a. vedlegg B2 del 4 (såkorn)
- b. vedlegg C2 del 2 og 3 (såvarer av fôrvekster og gras til grøntanlegg, betes, olje- og fiberplanter)
- c. vedlegg D2, del 2 og 3 (grønnsaksfrø inkludert frø av tradisjonssorter)
- d. vedlegg E (såvarer av bevaringsverdige sorter og naturfrøblandinger).

- 0 Endret ved forskrifter 9 jan 2004 nr. 137, 26 mai 2004 nr. 788, 30 april 2010 nr. 635, 31 mai 2011 nr. 567, 5 jan 2015 nr. 6, 26 juni 2020 nr. 1447 (i kraft 1 juli 2020), 12 april 2022 nr. 747.

§ 19. Annullering og ny merking

Dersom resultatet av kontrollen under § 14 viser at såvarepartiet ikke tilfredsstiller kvalitetskravene i § 13 skal merkingen fjernes.

Et såkornparti som ikke tilfredsstiller kvalitetskravene i vedlegg B1, del 1, kan godkjennes for eksport, dersom det tilfredsstiller kvalitetskravene i vedlegg B1, del 2. Partiet skal påføres ny, ajourført merking.

§ 20. Særlig merking

Alle dokumenter og etiketter som følger såvarer av genmodifiserte sorter, skal være merket «Genmodifisert».

Såvarer som er godkjent etter § 15, 2. ledd skal være merket henholdsvis «Såkorn for eksport», «Jordbruksfrø for eksport» eller «Grønnsaksfrø for eksport».

Såvarer som omsettes til vitenskapelig formål eller til foredlingsformål, skal ha særlig merking som oppfyller kravene i

- a. vedlegg B2, del 3 pkt. a (såkorn)
- b. vedlegg C2, del 4, pkt. a (jordbruksfrø)
- c. vedlegg D2, del 4, pkt. a (grønnsaksfrø).

Foredlermateriale som skal brukes til utsæd for avl av klasse prebasis, skal ha særlig merking som oppfyller kravene i

- a. vedlegg B2, del 3 pkt. b (såkorn)
- b. vedlegg C2, del 4, pkt. b (jordbruksfrø)
- c. vedlegg D2, del 4, pkt. b (grønnsaksfrø).

0 Endret ved forskrifter 9 jan 2004 nr. 137, 28 mars 2017 nr. 392 (i kraft 1 april 2017), 26 juni 2020 nr. 1447 (i kraft 1 juli 2020), 12 april 2022 nr. 747.

Kapittel V. Omsetning

0 Overskriften endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 137.

§ 21. *Vilkår for omsetning*

Såvarer kan bare omsettes dersom følgende krav er oppfylt:

- a. Kravene i denne forskriften som gjelder kvalitet, pakking, merking og forsegling skal være oppfylt.
- b. Såvarer skal være av en sort som er opptatt på offisiell norsk sortliste eller EUs felles sortliste. Unntatt fra kravet om sort er såvarer som inngår i naturfrøblandinger.
- c. Såvarer av arter som står oppført i vedlegg A1, punkt I Kornarter, punkt II Fôrvækster og gras til grøntanlegg, punkt III Beter og punkt IV Olje og fibervekster, skal være sertifisert, med unntak av såvarer av bevaringsverdige sorter. Unntatt fra kravet om sertifisering er også såvarer av tunrapp, kvitsennep, sareptasennep og svartsennep, som enten skal være sertifisert eller kontrollert som klasse handelsfrø.
- d. Såvarer av arter som står oppført i vedlegg A1, punkt V Grønnsaker skal enten være sertifisert eller kontrollert som klasse standard av såvareforretningen selv.

Bevaringsverdige sorter kan bare omsettes i sitt opprinnelsesområde.

Såvarer av tradisjonssorter av grønnsaker kan bare omsettes i pakninger med maksimal nettovekt som angitt i vedlegg A10 tabell 2.

Såvare kan omsettes til andre land i EØS-området for endelig sertifisering, hvis den etter vekstkontrollen og kontroll dyrkingen oppfyller betingelsene for å kunne bli sertifisert. Varen skal følges av et offisielt dokument som beskrevet i vedlegg A8.

Bestemmelsen i første ledd gjelder ikke for:

- a. såvare som omsettes til land utenfor EØS-området, eller
- b. små mengder såvarer som omsettes til vitenskapelig formål eller til foredlingsformål, eller
- c. foredlermateriale av såvare som omsettes til oppformering under sortseierens ansvar, eller
- d. hagebruksfrø som er avlet i Norge, og som omsettes som såvare til en såvareforretning for rensing.

0 Endret ved forskrifter 9 jan 2004 nr. 137, 6 juli 2007 nr. 951, 23 juni 2009 nr. 829, 30 april 2010 nr. 635, 31 mai 2011 nr. 567, 5 jan 2015 nr. 6, 26 juni 2020 nr. 1447 (i kraft 1 juli 2020), 12 april 2022 nr. 747, 20 des 2022 nr. 2540 (i kraft 1 jan 2023).

§ 21a. *Omsetning av ikke endelig godkjente sorter*

Mattilsynet kan etter reglene i vedlegg A12 tillate omsetning av såvare av en sort som det, jf. forskrift 1. oktober 1999 nr. 1069 om prøving og godkjenning av plantesorter, er søkt om opptak for på norsk offisiell sortliste. For sorter av grønnsaker kan tillatelse også gis dersom sorten er søkt tatt opp på offisiell sortliste i et annet land i EØS-området.

Tillatelse til omsetning kan gis for inntil ett år, men kan forlenges med inntil ett år av gangen. For sorter av grønnsaker kan forlenget tillatelse gis inntil to ganger.

En tillatelse jf. første ledd opphører dersom søknaden om opptak på sortlisten trekkes tilbake, blir avslått eller sorten tas opp på den offisielle sortlisten.

Mattilsynet kan trekke tilbake tillatelsen eller fastsette særlige vilkår for sorten eller avlingen dersom:

- a. det påvises at dyrking av den aktuelle sorten vil kunne ha skadelig innvirkning på dyrkingen av andre sorter eller arter, eller
- b. hvis den offisielle verdiprøvingen viser, eller det er allment kjent, at sorten ikke gir resultater minst på nivå med annen tilsvarende sort på den offisielle sortlisten, eller
- c. hvis det er grunn til å tro at sorten er en risiko for menneskers helse eller for miljøet.

0 Tilføyd ved [forskrift 15 mars 2006 nr. 308](#), endret ved [forskrift 31 mai 2011 nr. 567](#).

§ 21b. (Opphevet)

0 Opphvet ved [forskrift 31 mai 2011 nr. 567](#).

§ 21c. Omsetning av naturfrøblandinger

Mattilsynet kan tillate omsetning av naturfrøblandinger i deres opprinnelsesområder dersom vilkårene i vedlegg C4 er oppfylt. Opprinnelsesområdet skal fastsettes i tillatelsen.

Søknaden om tillatelse skal inneholde:

- a. produsentens navn og adresse
- b. høstemetode (direkte innsamlet eller oppformert)
- c. kildeområde og innsamlingssted
- d. naturtype på innsamlingsstedet
- e. året frøet ble samlet inn (gjelder oppformerte naturfrøblandinger) eller skal samles inn (gjelder direkte høstede naturfrøblandinger) i kildeområdet
- f. opplysninger om prosentandel i vekt av arter og eventuelt underarter (for direkte innsamlede blandinger oppgis bare arter som er typiske for naturtypen på innsamlingsstedet, og som ved å inngå i blandingen, har betydning for bevaring av plantegenetiske ressurser)
- g. lokalitet på planlagt areal for såvareproduksjon (gjelder oppformerte naturfrøblandinger).

0 Tilføyd ved [forskrift 5 jan 2015 nr. 6](#).

§ 21d. Lukkede systemer

I et lukket system skal det foreligge en skriftlig avtale mellom den som leverer og den som mottar en såvare. Av avtalen skal det gå fram hvilke standarder og betingelser som er satt for den leverte såvaren. Videre skal det gå fram at mottakeren av såvaren ikke får eiendomsrett til verken såvaren eller det høstede produktet. Leverandøren av såvaren skal sende en kopi av avtalen unntatt det som gjelder de økonomiske forholdene, til Mattilsynet.

Såvaren skal ikke inneholde *Avena fatua* (floghavre), *Avena sterilis* og norskproduserte såvarer skal heller ikke inneholde *Echinochloa crus-galli* (hønsehirse).

Såvaren skal prøvetas og være analysert minimum for innhold av nevnte ugras. Prøvetakingen skal utføres av en prøvetaker autorisert av Mattilsynet. Laboratoriet skal være akkreditert av International Seed Testing Association (ISTA).

0 Tilføyd ved [forskrift 26 juni 2020 nr. 1447](#) (i kraft 1 juli 2020).

§ 22. Omsetningssesong

Et såkornparti kan omsettes inntil utløpet av den sesongen som analysen ble utført.

Et parti såvare av grønnsaker, fôrvekster, gras til grøntanlegg, beter, olje- og fiberplanter kan omsettes inntil utløpet av sesongen etter den sesongen som analysen ble utført.

Et parti såvare eller en del av dette, kan omsettes utover de periodene som er nevnt i første og andre ledd dersom ny analyse viser at partiet fortsatt tilfredsstillende kravet til spireevne. Prøvetaking av partiet for å undersøke spireevnen på nytt og for å foreta nødvendig tilleggsmerking skal foretas av Mattilsynet eller av person som er autorisert av Mattilsynet.

Et parti såvare kan tilleggsmerkes med sikte på forlenget godkjenning før utløpet av den sesongen da forseglingen har funnet sted, dersom Mattilsynet finner at nytt analyseresultat, jf. tredje ledd, fortsatt vil være et uttrykk for partiets kvalitet på omsetningstidspunktet.

0 Endret ved [forskrifter 9 jan 2004 nr. 137](#), [26 mai 2004 nr. 788](#), [15 mars 2006 nr. 308](#), [4 nov 2008 nr. 1191](#), [26 juni 2020 nr. 1447](#) (i kraft 1 juli 2020).

§ 23. Forsegling

Ved omsetning skal hver pakning være forsvarlig forseglet. Forseglingen skal være slik at den ødelegges når pakningen åpnes, eller at det synes på den offisielle merkingen.

0 Endret ved [forskrifter 9 jan 2004 nr. 137](#), [26 mai 2004 nr. 788](#).

Kapittel VI. Innførsel

§ 24. Innførsel av såvare

Såvare kan innføres dersom:

- sorten er opptatt på offisiell norsk sortliste eller på EUs felles sortliste.
- partiet er godkjent som såvare av en myndighet i et land i EØS-området, eller i et tredjeland hvor det er truffet beslutning om likestilling med norsk sertifisering, og hvor betingelsene for slik sertifisering er oppfylt.
- partiet oppfyller kravene i [§ 35](#).
- det for partier av såkorn, oljevekster, engsvingel, bladfaks, raigras, strandsvingel og raisvingel foreligger en offisiell erklæring fra eksportlandet om at partiet er avlet på areal hvor det ikke er påvist floghavre i avlingsåret.
- det for partier av såkorn, oljevekster, engsvingel, bladfaks, raigras, strandsvingel og raisvingel, foreligger en offisiell erklæring fra eksportlandet som bekrefter at det er tatt ut en prøve for floghavreanalyse av partiet. Prøven skal være på 1 kg pr. påbegynt 10 tonn for såkorn og 200 gram pr. parti inntil 10 tonn for de øvrige arter. Prøven skal ikke inneholde floghavre. Hvis prøven inneholder floghavre kan en ny prøve ikke endre resultatet.

0 Endret ved [forskrifter 18 des 2002 nr. 1787](#) (i kraft 1 jan 2003), [15 mars 2006 nr. 308](#), [6 april 2016 nr. 356](#) (i

kraft 1 mai 2016), [26 juni 2020 nr. 1447](#) (i kraft 1 juli 2020).

§ 25. Særlige innførselsbestemmelser

Mattilsynet kan tillate innførsel av et parti såvare som ikke tilfredsstillter kravene under [§ 24](#) pkt. a-c dersom:

- a. partiet innføres for oppformering og avlingen skal eksporteres, eller
- b. partiet innføres for rensing og ferdigbehandling før eksport, eller
- c. partiet innføres for endelig sertifisering her i landet, eller
- d. partiet er avlet som foredlermateriale under sortseierens ansvar og kontroll og innføres til videre oppformering under ansvar av sortseierens norske representant, eller
- e. partiet skal brukes til vitenskapelig formål eller foredlingsformål.

Utenom registrerte såvareforretninger kan enhver, etter særskilt tillatelse fra Mattilsynet, innføre grønnsaksfrø uten mengdebegrensning til eget bruk.

0 Endret ved forskrifter [18 des 2002 nr. 1787](#), [9 jan 2004 nr. 137](#), [26 mai 2004 nr. 788](#), [19 feb 2010 nr. 292](#), [26 juni 2020 nr. 1447](#) (i kraft 1 juli 2020).

Kapittel VII. Internkontroll

§ 26. Plikt til internkontroll

Virksomheter som omfattes av denne forskriften skal innføre og utøve internkontroll. Den ansvarlige for virksomheten skal sørge for at plikten til internkontroll overholdes.

§ 27. Innholdet i internkontrollen

Internkontroll innebærer at virksomheten skal:

- a. Ha oversikt over organisering og ansvarsforhold.
- b. Kartlegge risiko for overtredelse av såvareregelverket ut fra virksomhetens aktiviteter, og iverksette tiltak for å redusere risikoen.
- c. Ha rutiner for å avdekke, rette opp og hindre gjentakelse av overtredelser.
- d. Foreta systematisk gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt.

Punkt a-d skal dokumenteres skriftlig i den form og det omfang som er nødvendig på bakgrunn av virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse. Dokumentasjonen skal være tilgjengelig for Mattilsynet.

Mattilsynet kan gi pålegg om iverksetting av tiltak om ytterligere dokumentasjon dersom internkontrollen er utilstrekkelig for overholdelse av såvareregelverket.

0 Endret ved [forskrift 9 jan 2004 nr. 137](#).

Kapittel VIII. Særlige bestemmelser

§ 28. Frø med narkotiske stoffer

Det er forbudt å innføre eller omsette frø dersom frøet inneholder narkotiske stoffer, eller stammer fra plante som inneholder narkotiske stoffer.

0 Endret ved forskrifter 9 jan 2004 nr. 137, 16 mai 2013 nr. 529.

§ 29. Frø av genmodifiserte planter

Innførsel og omsetning av frø av genmodifiserte planter, er kun tillatt dersom de er godkjent i Norge etter genteknologiloven.

0 Endret ved forskrifter 9 jan 2004 nr. 137, 12 april 2022 nr. 747.

§ 30. Sorts- og artsblandinger

Sertifisert såkorn av forskjellige sorter av samme art kan blandes og omsettes som «sortsblanding».

Sertifisert såkorn av forskjellige arter kan blandes og omsettes som «artsblanding».

Såvarer av forskjellige arter og sorter av fôrvekster (jf. vedlegg A1 punkt II), med unntak av gras som bare er godkjent for grøntanlegg, kan blandes og omsettes for dyrking til fôrformål. En slik såvare kan også blandes med såvarer av forskjellige arter og sorter av korn (jf. vedlegg A1 punkt I), olje- og fiberplanter (jf. vedlegg A1 punkt IV) og grønnsaker (jf. vedlegg A1 punkt V). Det er en forutsetning at såvarene som inngår i blandingene, tilfredsstillers kvalitetskravene i denne forskriften.

Såvarer av forskjellige arter og sorter av fôrvekster (jf. vedlegg A1 punkt II) kan blandes med såvarer av andre arter og sorter enn fôrvekster dersom blandingen skal omsettes til andre formål enn dyrking av fôr. Blandingene kan også inneholde arter som ikke er omfattet av vedlegg A1. Det er en forutsetning at såvarer av artene oppført i vedlegg A1 som inngår i slike blandinger, tilfredsstillers kvalitetskravene i denne forskriften.

Såvarer av forskjellige sorter av samme art grønnsaker (jf. vedlegg A1 romertall V) av klasse standard, kan omsettes som «sortsblanding» i småpakninger som angitt i vedlegg A 10 tabell 1.

Bevaringsverdige sorter som fyller vilkårene for omsetning, jf. § 21, kan inngå i blandingene som følger av første til femte ledd og i naturfrøblandinger.

0 Endret ved forskrifter 9 jan 2004 nr. 137, 30 april 2010 nr. 635, 16 mai 2013 nr. 529, 5 jan 2015 nr. 6, 26 juni 2020 nr. 1447 (i kraft 1 juli 2020), 12 april 2022 nr. 747.

§ 30a. Sammensatte sorter

En sammensatt sort skal være blandet i et bestemt forhold fastsatt av sortseier. Den sammensatte sorten skal være registrert hos Mattilsynet.

For sammensatte sorter av olje- og fiberplanter skal hann- og hunnkomponentene være beiset med beisemiddel med forskjellig farge.

0 Tilføyd ved forskrift 20 nov 2003 nr. 1378. Endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 137.

§ 31. *Blanding av såvarepartier fra forskjellige kontraktavlere*

Når forhåndssertifiseringen, jf. § 12, er mottatt, kan såvareforretningen blande såvarepartier av samme klasse fra forskjellige kontraktavlere.

§ 32. *(Opphevet)*

- 0 Endret ved forskrifter [9 jan 2004 nr. 137](#), [26 mai 2004 nr. 788](#), [15 mars 2006 nr. 308](#), opphevet ved forskrift [26 juni 2020 nr. 1447](#) (i kraft 1 juli 2020).

§ 33. *(Opphevet)*

- 0 Endret ved forskrift [9 jan 2004 nr. 137](#), opphevet ved forskrift [26 juni 2020 nr. 1447](#) (i kraft 1 juli 2020).

§ 34. *(Opphevet)*

- 0 Endret ved forskrift [9 jan 2004 nr. 137](#), opphevet ved forskrift [26 juni 2020 nr. 1447](#) (i kraft 1 juli 2020).

§ 35. *Beiset såvare*

Beiset såvare kan bare omsettes eller importeres dersom det er brukt et beisemiddel som er godkjent i henhold til [forskrift om plantevernmidler](#).

Etikettene og dokumentene som følger beiset såvare skal være i henhold til forordning (EF) nr. [1107/2009](#), artikkel 49 nr. 4, jf. [forskrift om plantevernmidler § 3](#).

Beisemiddelet skal være jevnt fordelt i partiet.

Det er forbudt å omsette eller importere beisete såvarer i porsjonspakninger til hobbybruk. Som porsjonspakninger til hobbybruk regnes frøposer med en nettovekt på maksimalt 100 gram av storfrøede arter som erter, vikker og bønner og 30 gram av andre arter.

- 0 Endret ved forskrifter [9 jan 2004 nr. 137](#), [16 juni 2005 nr. 593](#), [31 mai 2011 nr. 567](#), [6 april 2016 nr. 356](#) (i kraft 1 mai 2016), [26 juni 2020 nr. 1447](#) (i kraft 1 juli 2020), [12 april 2022 nr. 747](#).

§ 36. *OECD-systemet*

Såvare kan sertifiseres og merkes etter de reglene som er fastsatt av OECD for sertifisering av såvare som omsettes internasjonalt, jf. vedlegg A2, dersom den aktuelle sorten er opptatt på den offisielle OECD-sortslisten, og dersom partiet tilfredsstillende de kravene som OECD har fastsatt.

Ved sertifisering etter de reglene som er nevnt i første ledd, utsteder Mattilsynet sertifikat og merkelapper.

- 0 Endret ved forskrift [9 jan 2004 nr. 137](#).

Kapittel IX. Avsluttende bestemmelser

§ 37. Kontrollmyndighet

Mattilsynet fører tilsyn og fatter vedtak for å gjennomføre bestemmelsene gitt i eller i medhold av denne forskriften. Mattilsynet har rett til å ta ut prøver av all såvare som omfattes av forskriften. Ved all etterkontroll, herunder også kontroll av såvare som er pakket, merket og klar for omsetning, benyttes toleranseverdier iht. vedlegg A4.

0 Endret ved [forskrift 9 jan 2004 nr. 137](#).

§ 38. Dispensasjon

Mattilsynet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften forutsatt at det ikke vil stride mot Norges internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen.

0 Endret ved [forskrift 9 jan 2004 nr. 137](#).

§ 39. Straff

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskriften eller bestemmelser og vedtak gitt i medhold av den, er straffbar i henhold til [matloven § 28](#).

0 Endret ved [forskrift 9 jan 2004 nr. 137](#) (tidligere § 40).

§ 39a. Overgangsbestemmelse

Vedtak om autorisasjon som er fattet før ikrafttreddelsen av [§ 10a](#) skal fortsatt gjelde med mindre de er i strid med bestemmelsen.

0 Tilføyd ved [forskrift 23 juni 2009 nr. 829](#).

§ 40. Ikrafttredden

Denne forskriften trer i kraft straks.

Samtidig oppheves [forskrift av 23. desember 1993 nr. 1418 om såkorn](#), [forskrift av 23. desember 1993 nr. 1417 om jordbruksfrø](#) og [forskrift av 23. desember 1993 nr. 1419 om hagebruksfrø](#).

0 Endret ved [forskrifter 9 jan 2004 nr. 137](#) (tidligere § 41), [10 juni 2010 nr. 794](#).

Vedlegg til forskrift 13. september 1999 nr. 1052 om såvarer

0 Vedlegget tilføyd 30 mars 2005.

A Generelle vedlegg og vedlegg som gjelder for alle såvaregrupper

A1 – Arter (§ 2)

Jordbruksvekster

I. Kornarter

<i>Avena nuda</i> L.	Naken havre*
<i>Avena sativa</i> L. (inkl. <i>A. Byzantina</i> K. Koch)	Havre*
<i>Avena strigosa</i> Schreb.	Busthavre*
<i>Hordeum vulgare</i> L.	Bygg
<i>Secale cereale</i> L.	Rug
<i>Triticum aestivum</i> L. subsp. <i>aestivum</i>	Hvete
<i>Triticum turgidum</i> L. subsp. <i>durum</i> (Desf.) van Slageren	Durumhvete
<i>Triticum aestivum</i> L. subsp. <i>spelta</i> (L.) Thell.	Spelt
x <i>Triticosecale</i> Wittm. ex A. Camus	Rughvete
<i>Zea mais</i> L. (partim) (bare for frøkvalitet)	Mais (unntatt sukkermais og perlemais)

* Arten blir i forskriften for øvrig omtalt under fellesbetegnelsen havre så fremt ikke annet er særskilt angitt.

II. Fôrvækster og gras til grøntanlegg

I. Gras:

<i>Agrostis canina</i> L.	Hundekvein
<i>Agrostis gigantea</i> Roth.	Storkvein
<i>Agrostis stolonifera</i> L.	Krypkvein
<i>Agrostis capillaris</i> L.	Engkvein
<i>Alopecurus pratensis</i> L.	Engrevrumpe
<i>Bromopsis inermis</i> Leyss.	Bladfaks
<i>Dactylis glomerata</i> L.	Hundegras
<i>Festuca arundinacea</i> Schreb.	Strandsvingel
<i>Festuca filiformis</i> Pourr.	Grannsvingel
<i>Festuca ovina</i> L.	Sauesvingel
<i>Festuca pratensis</i> Huds.	Engsvingel
<i>Festuca rubra</i> L.	Rødsvingel
<i>Festuca trachyphylla</i> (Hack.) Hack.	Stivsvingel
<i>Lolium multiflorum</i> Lam.	Italiensk raigras
<i>Lolium multiflorum</i> Lam.	Westerwoldsk raigras
<i>Lolium perenne</i> L.	Flerårig raigras
<i>Lolium x hybridum</i> Hausskn.	Hybridraigras
<i>Phalaris arundinacea</i> L.	Strandrør
<i>Phleum nodosum</i> L.	Villtimotei
<i>Phleum pratense</i> L.	Timotei

<i>Poa nemoralis</i> L.	Lundrapp
<i>Poa palustris</i> L.	Myrrapp
<i>Poa pratensis</i> L.	Engrapp
<i>Poa trivialis</i> L.	Markrapp
<i>Poa annua</i> L.	Tunrapp
x <i>Festulolium</i> Asch. & Graebn.	Raisvingel

2. Belgvekster:

<i>Galega orientalis</i> Lam.	Strekbelg
<i>Lotus corniculatus</i> L.	Tiriltunge
<i>Lupinus albus</i> L.	Kvitlupin
<i>Lupinus angustifolius</i> L.	Smallupin
<i>Lupinus luteus</i> L.	Gul-lupin
<i>Medicago lupulina</i> L.	Sneglebelg
<i>Medicago sativa</i> L.	Blåluserne
<i>Medicago</i> x <i>varia</i> T. Martyn	Mellomluserne
<i>Onobrychis viciifolia</i> Scop.	Esparsett
<i>Pisum sativum</i> L. convar. <i>Speciosum</i> (Dierb.) Alef.	Åkerert
<i>Trifolium alexandrinum</i> L.	Alexandrinerkløver
<i>Trifolium hybridum</i> L.	Alsikekløver
<i>Trifolium incarnatum</i> L.	Blodkløver
<i>Trifolium pratense</i> L.	Rødkløver
<i>Trifolium repens</i> L.	Kvitkløver
<i>Trifolium resupinatum</i> L.	Perserkløver
<i>Trifolium subterraneum</i> L.	Jordkløver
<i>Vicia faba</i> L.	Bønnevikke
<i>Vicia sativa</i> L.	Fôrvikke
<i>Vicia villosa</i> Roth.	Lodnevikke

3. Andre arter av fôrvekster:

<i>Brassica napus</i> L. var. <i>napobrassica</i> (L.) Rchb.	Kålrot
<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>acephala</i> (DC) Alef. var. <i>medullosa</i> Thell + var. <i>viridis</i> L.	Fôrmargkål
<i>Phacelia tanacetifolia</i> Benth.	Honningurt
<i>Raphanus sativus</i> L. var. <i>oleiformis</i> Pers.	Fôrreddik

4. Andre arter som inngår i naturfrøblandinger

III. Beter

<i>Beta vulgaris</i> L. var. <i>crassa</i> Mansf.	Fôrbete
<i>Beta vulgaris</i> L. var. <i>altissima</i> Døll	Sukkerbete

IV. Olje- og fiberplanter

<i>Brassica juncea</i> (L.) Czern.	Sareptasennep
<i>Brassica napus</i> L. (partim)	Raps
<i>Brassica nigra</i> (L.) W.D.J. Koch	Svartsennep
<i>Brassica rapa</i> L. var. <i>silvestris</i> (Lam) Briggs	Rybs
<i>Carum carvi</i> L.	Karve
<i>Glycine max</i> (L.) Merr.	Soya
<i>Helianthus annuus</i> L. (bare for frøkvalitet)	Solsikke
<i>Linum usitatissimum</i> L.	Fiberlin
<i>Linum usitatissimum</i> L.	Oljelin
<i>Sinapis alba</i> L.	Kvitsennep

Hagebruksvekster

V. Grønnsaker¹

- Allium cepa* L.
- Cepa-gruppe (kepaløk)
- Aggregatum-gruppe (sjalottløk)
- Allium fistulosum* L. (pipeløk)
- Alle sorter
- Allium porrum* L. (purre)
- Alle sorter
- Allium sativum* L. (hvittløk)
- Alle sorter
- Allium schoenoprasum* L. (gressløk)
- Alle sorter
- Anthriscus cerefolium* (L.) Hoffm. (kjørvel)
- Alle sorter
- Apium graveolens* L. (selleri)
 - Gruppen bladselleri
 - Gruppen knollselleri
- Asparagus officinalis* L. (matasparges)
- Alle sorter
- Beta vulgaris* L. (bete)
 - Gruppen bladbete
 - Gruppen matbete
- Brassica napus* L. var. *napobrassica* (L.) Rchb. (kålrot)
- Brassica oleracea* L.
 - Gruppen grønnkål
 - Gruppen blomkål
 - Gruppen hodekål (rødkål og hvitkål/spisskål)
 - Gruppen rosenkål
 - Gruppen knutekål
 - Gruppen savoikål
 - Gruppen brokkoli
 - Gruppen palmekål/svartkål
 - Gruppen tronchuda (portugisisk kål)
- Brassica rapa* L.
 - Gruppen kinakål
 - Gruppen nepe
- Capsicum annuum* L. (Paprika og chilipepper)
 - Alle sorter
- Cichorium endivia* L. (Endivie)
 - Alle sorter

- Cichorium intybus* L. (Sikori)
 - Gruppen witloof (julesalat)
 - Gruppen salatsikori (bredbladet eller italiensk)
 - Gruppen rotsikori
- Citrullus lanatus* (Thunb.) Matsum. et Nakai (Vannmelon)
 - Alle sorter
- Cucumis melo* L. (Melon)
 - Alle sorter
- Cucumis sativus* L.
 - Gruppen slangeagurk (bredbladet eller italiensk)
 - Gruppen drueagurk (sylteagurk)
- Cucurbita maxima* Duchesne (Kjempegresskar)
 - Alle sorter
- Cucurbita pepo* L. (Mandelgresskar, herunder squash eller Courgette)
 - Alle sorter
- Cynara cardunculus* L.
 - Gruppen artiskokk
 - Gruppen kardonskokk
- Daucus carota* L. (Gulrot)
 - Alle sorter
- Foeniculum vulgare* Mill. (Fennikel)
 - Gruppen Azoricum
- Lactuca sativa* L. (Salat)
 - Alle sorter
- Solanum lycopersicum* L. (Tomat)
 - Alle sorter
- Petroselinum crispum* (Mill.) Nyman ex A.W. Hill
 - Gruppen bladpersille
 - Gruppen rotpersille
- Phaseolus coccineus* L. (Prydbønne)
 - Alle sorter
- Phaseolus vulgaris* L. (Hagebønne)
 - Gruppen buskbønne
 - Gruppen stangbønne
- Pisum sativum* L. (Hageert)
 - Gruppen pillert
 - Gruppen margert
 - Gruppen sukkerert
- Raphanus sativus* L. (Hagereddik)
 - Gruppen reddik
 - Gruppen vinterreddik
- Rheum rhabarbarum* L. (Matrabarbra)
 - Alle sorter
- Scorzonera hispanica* L. (Skorsonerrot)
 - Alle sorter
- Solanum melongena* L. (Aubergin eller eggplante)
 - Alle sorter
- Spinacia oleracea* L. (Spinat)
 - Alle sorter
- Valerianella locusta* (L.) Laterr. (Vårsalat)
 - Alle sorter
- Vicia faba* L. (Bønnevikke)
 - Alle sorter
- Zea mays* L. (Mais)
 - Gruppen sukkermais
 - Gruppen perlemais

- 1 Inkluderer alle hybrider av disse artene.
- 0 Endret ved forskrifter 2 okt 2007 nr. 1105, 24 juni 2008 nr. 644, 19 feb 2010 nr. 292, 31 mai 2011 nr. 567, 16 mai 2013 nr. 529, 25 mars 2014 nr. 344, 5 jan 2015 nr. 6, 15 nov 2017 nr. 1784 (i kraft 1 jan 2018), 26 juni 2020 nr. 1447 (i kraft 1 juli 2020), 26 juni 2020 nr. 1448 (i kraft 1 juli 2020), 12 april 2022 nr. 747.

A2 – Merking og sertifisering i henhold til OECD-systemet (§ 36)

1. Opplysninger på OECD-sertifikatet

1. «OECD-sertifikat»
2. «Mattilsynet – Norge»
3. Partiets referansenummer
4. Art
5. Sort
6. Antall enheter
7. Vekt
8. Klasse

2. Opplysninger på OECD-merkelappen

1. «OECD-sertifisering»
2. «Mattilsynet – Norge»
3. Art
4. Sort
5. Klasse
6. Partiets referansenummer
7. For lokalsorter: Produksjonsområde
8. For prebasisfrø: Antall generasjoner før C eller C1

3. Merkelappens farge

<i>Klasse</i>	<i>Farge</i>
P	Hvit med fiolett diagonalstripe
B	Hvit
C, C1	Blå
C2	Rød

- 0 Endret ved forskrift 26 juni 2020 nr. 1447 (i kraft 1 juli 2020).

A3 (Opphevet)

- 0 Endret ved forskrifter 6 juli 2007 nr. 951, 30 april 2010 nr. 635, 31 mai 2011 nr. 567, 5 jan 2015 nr. 6, opphevet ved forskrift 26 juni 2020 nr. 1447 (i kraft 1 juli 2020).

A4 – Toleranseverdier ved etterkontroll av deklarete verdier (§ 37)

Toleranseverdier for renfrø, frø av andre plantearter og spireevne.

Renfrø

Ved etterkontroll må resultatene for renfrø ikke underskride den tidligere analyseverdi med mer enn oppgitt toleranseverdi.

<i>Deklarert%</i>	<i>Toleranseverdi</i>

99,5 – 100,0	0,7
99,0 – 99,4	0,9
98,0 – 98,9	1,2
97,0 – 97,9	1,5
96,0 – 96,9	1,7
95,0 – 95,9	1,9
94,0 – 94,9	2,0
93,0 – 93,9	2,1
92,0 – 92,9	2,2
91,0 – 91,9	2,4
90,0 – 90,9	2,5
88,0 – 89,9	2,7
86,0 – 87,9	2,9
84,0 – 85,9	3,0
82,0 – 83,9	3,2
80,0 – 81,9	3,3
70,0 – 79,9	3,8
60,0 – 69,9	4,1
50,0 – 59,9	4,2

Spireevne

Ved etterkontroll må resultatene for spireevne ikke underskride den tidligere analyseverdi med mer enn oppgitt toleranseverdi.

<i>Deklarert%</i>	<i>Toleranseverdi</i>
97 – 100	3
94 – 96	4
91- 93	5
87 – 90	6
82 – 86	7
76 – 81	8
70 – 75	9
60 – 69	10
50 – 59	11
25 – 49	12

Frø av andre plantearter

Ved etterkontroll må resultatene for frø av andre plantearter ikke overskride den tidligere analyseverdi med mer enn oppgitt toleranseverdi.

<i>Deklarert%</i>	<i>Toleranseverdi</i>
0	0,2
0,1	0,3

0,2	0,4
0,3	0,5
0,4	0,6
0,5	0,6
0,6	0,7
0,7	0,7
0,8	0,8
0,9	0,9
1,0	1,0

A5 – Dyrkingsregler (§ 7, § 8)

1. Lokalisering av avlen

For å unngå kryssingsfare ved avl av såvarer, kan Mattilsynet bestemme hvilket distrikt de enkelte sortene skal kontraktavles.

Avl av såvare av bevaringsverdige sorter skal bare foregå i sortens definerte opprinnelsesområde. Mattilsynet kan tillate avl av såvare i andre områder dersom det ikke kan oppnås såvare av tilstrekkelig kvalitet i sortens opprinnelsesområde.

2. Krav til utsæd

Laveste godkjente klasse for utsæd av såkorn unntatt rug, er klasse sertifisert 1. generasjon.

Laveste godkjente klasse for utsæd av rug, fôrvekster og gras til grøntanlegg, betar, olje- og fiberplanter og grønnsaker, er basis. Unntatt er de arter hvor det er tillatt å avle to generasjoner av klasse sertifisert frø (C1 og C2). Her er laveste godkjente klasse for utsæd, klasse sertifisert 1. generasjon.

Det stilles ikke krav til utsædsklasse ved produksjon av grønnsaksfrø klasse standard.

Avl av såvarer av bevaringsverdige sorter skal skje på grunnlag av utsæd som er produsert i henhold til en nærmere definert praksis for vedlikehold av sorten. Ved avl av såvarer av bevaringsverdige sorter av grønnsaker godkjent for omsetning av såvarer i kategori b, jf. forskrift om prøving og godkjenning av plantesorter § 4 fjerde ledd og tradisjonssorter av grønnsaker, er det ikke særskilte krav til utsæden.

Ved avl av hybridsorter av rug, klasse basis, skal hansteriliteten hos hunkomponenten være 98 %. Ved avl av hybridsorter av bygg produsert ved hjelp av cytoplasmatisk hansterilitet teknikk (CMS-hybrider), skal hansteriliteten hos hunkomponenten være minst 99,7 % for klasse basis og 99,5 % for klasse sertifisert. Ved avl av CMS-hybrider av hvete, spelt og durumhvete, skal hansteriliteten hos hunkomponenten være minst 99,7 % for klasse basis og 99 % for klasse sertifisert. Kravene kontrolleres ved kontroll dyrkingen.

For hybridsorter av bygg, hvete, spelt og durumhvete produsert ved hjelp av CMS-hybrider, kan avlen av såvarer klasse sertifisert skje i en blanding bestående av en hansteril hunkomponent og en hankomponent som gjenoppretter fertiliteten.

Ved avl av hybridsorter, unntatt for rug og CMS-hybrider av bygg, hvete, spelt og durumhvete, gjelder følgende krav dersom utsæden produseres ved bruk av kjemisk hybridiseringsmiddel:

- Sortsrenheten skal for hver komponent være minst 99,0% for rughvete og minst 99,7% for øvrige arter

- Hybridiseringsgraden skal være minst 95%.

3. Kontraktavlerens generelle plikter

Kontraktarealene skal være på jord som er skikket for avlen, og kontraktavleren skal ta nødvendige forholdsregler slik at varen ikke forurenes. Avlingen skal holdes så rein for ugras som mulig. Store forekomster av ugras eller andre forhold som vanskeliggjør kontrollen, kan føre til at avlingen vrakes eller nedklassifiseres. For løk skal spesielt ugras av *Allium* og *Narcissus* fjernes.

Alle maskiner og redskaper, samt transportutstyr, tørke og lager skal rengjøres før bruk. Ved såkorn dyrking skal skurtreskeren bare brukes på arealer som er underlagt vekstkontroll.

Ved såkorn dyrking og avl av storfrøede grasarter (engsvingel, bladfaks, strandsvingel, raigras og raisvingel) skal kontraktavleren sørge for at kontraktarealene blir nøye kontrollert for floghavre minst en gang i veksttida. Kontrollen skal foregå etter skyting og helst før vekstkontrollen. Avleren skal fylle ut en tilsendt egenerklæring om resultatet av denne kontrollen. Denne leveres forretningen som har kontrakten.

Kontraktavleren skal levere eiendomsspesifikasjon og kart med nødvendige opplysninger om arealer og tidligere plantevekst til såvareforretningen de har kontrakt med. Ved såkorn dyrking skal kontraktavleren levere eiendomsspesifikasjon for alt areal vedkommende driver, også arealer utenom kontrakt. Ved frøavl av storfrøede grasarter skal kontraktavleren levere eiendomsspesifikasjon og kartskisse også i gjenleggsåret.

Kontraktavleren eller en stedfortreder bør være til stede ved vekstkontrollen for å påvise kontraktarealene og eventuelle andre arealer. Avleren må ikke høste avlingen før vekstkontrollen er utført.

Ved såkorn dyrking og avl av storfrøede grasarter skal avleren levere en eiendomsspesifikasjon og en kartskisse over driftsenheten basert på økonomisk kartverk med nødvendige opplysninger om arealer og tidligere plantevekst. Mattilsynet kan kreve det samme ved avl av hagebruksfrø. Ved frøavl av andre jordbruksfrø enn storfrøede grasarter, er det tilstrekkelig at det leveres eiendomsspesifikasjon og kartskisse i første høstear. Ved vekstkontrollen er det ønskelig at avleren selv eller en stedfortreder er til stede og påviser kontraktarealene og eventuelle andre arealer. Avleren må ikke høste avlingen før vekstkontrollen er utført.

Grønnsaksfrø

Ved dyrking av vekster basert på utvelgelse av morplanter (for eksempel løk og kål) under andre vekstvilkår enn der sorten er basisfrøavlet, må det utvises spesiell varsomhet ved uttak av morplanter, slik at det ikke gjøres endringer i sortstypiske egenskaper. Morplanteutvelgelsen kan foregå både i felt og på lager der hele partiet fra avlsfeltet er lagret.

For løk og kål gjelder følgende:

En løksort skal ikke frøavles på mindre enn 1000 løk og en kålsort skal ikke frøavles på mindre enn 50 hoder. Disse settes så tett og i en slik formasjon at en er sikret tilfredsstillende kryssbefruktning.

4. Tidligere plantevekst – såkorn

Klasse P (prebasis):

Klasse P må ikke avles på jord der de siste to år har vært avlet annen sort av samme art. Vår- og høstformer regnes som samme art.

Klasse B (basis) og C1 (sertifisert 1. generasjon):

Klasse B og C1 må ikke avles på jord der det året før har vært avlet annen sort av samme art. Mattilsynet kan utvide dette kravet til to år for sorter som er vanskelige å skille ved vekstkontrollen.

Klasse C2 (sertifisert 2. generasjon) og D:

Klasse C2 og D kan avles på jord der det året før har vært dyrket annen sort av samme art. For sorter som er vanskelige å skille ved vekstkontrollen, kan Mattilsynet kreve at sortene ikke avles på jord der det året før har vært avlet annen sort av samme art.

5. Tidligere plantevekst – førvekster, olje- og fibervekster

Frø må ikke avles på jord der det har vært avlet annen sort av samme art de siste:

<i>Vekst</i>	<i>Klasse P og B</i>	<i>Klasse C</i>
Gras	4 år	2 år
Engbelgvekster	6 år	2 år
Olje- og fibervekster	5 år	5 år

6. Antall sorter av samme art

En kontraktavler kan bare avle én sort av samme art i en vekstsesong.

Bestemmelsen i første ledd gjelder med følgende unntak:

- Ved avl av vår- og høstformer av samme art, men ved overvintringsskader i høstkorn kan det ikke brukes vårkorn av samme art til å reparere skadene.
- For arealer som avleren dyrker utenom kontrakt, og der vedkommende benytter separat skurtresker, korntørke og -lager. Det er en forutsetning at dette er avklart på forhånd med såvareforretningen, og at opplysningene om areal utenom kontrakt, separat skurtresker, korntørke og -lager er angitt i eiendomsspesifikasjonen.
- På avlsgårder der det drives foredling og produksjon av såvarer klasse prebasis.

7. Avl av korn utenom kontrakt og annen frøavl

Dersom det avles korn på arealer utenom kontrakt, skal det brukes sertifisert såkorn på dette arealet.

Det er ikke tillatt for en kontraktavler med annen avl av jord- og grønnsaksfrø enn den avl som er beregnet på sertifisering.

8. Avstandsisolering

Såkorn- og frøarealer skal ha en klar avgrensning slik at de er beskyttet mot innblanding og innkryssing.

Minimumskrav for avstandsisolering til annen sort av samme art:

<i>Vekst</i>	<i>Klasse P og B</i>	<i>Klasse C1, C2 og D</i>
<i>Kornarter</i>		
Rug, unntatt hybridsorter	300 m	250 m
Rug, hybridsorter	Ved bruk av hansterilitet: 1000 m Uten bruk av hansterilitet: 600 m	500 m

CMS-hybrider av bygg	100 m	50 m
CMS-hybrider av hvete, spelt og durumhvete	300 m	25 m
Hybridsorter av andre arter og andre hybridsorter av bygg, hvete, spelt og durumhvete enn CMS-hybrider	For hunkomponenten: 25 m	For hunkomponenten: 25 m
<i>Andre jordbruksvekster</i>		
<i>Gras- og belgvekster (gjelder ikke åkerert og apomistisk, enklonede engrappsorter)</i>		
– For arealer under eller lik 20 daa	200 m	100 m
– For arealer over 20 daa	100 m	50 m
Beta-arter		
– pollenkilder av Beta som ikke omfattes nedenfor	1000 m	1000 m
– pollenkilder med ukjent ploidi (kromosomantall) eller med annen ploidi enn den tilsiktede bestøveren	1000 m	600 m
– pollenkilder med samme ploidi som den tilsiktede bestøveren, eller hannsterilitet ikke benyttes	1000 m	300 m
Raps		
– unntatt hybridsorter	200 m	100 m
– hybridsorter	500 m	300 m
Andre Brassica-arter, karve og honningurt	400 m	200 m
<i>Grønnsaksvekster</i>		
Beta-arter		
– pollenkilder av Beta som ikke omfattes nedenfor	1000 m	1000 m
– av samme underart tilhørende en annen sortsgruppe	1000 m	600 m
– av samme underart tilhørende samme sortsgruppe	600 m	300 m
Brassica-arter		
– til pollenkilder som kan gi betydelig ødeleggelse i Brassica-arter	1000 m	600 m
– til pollenkilder som kan krysses med Brassica-artene	500 m	300 m
Sikori		
– mellom arter av sikori	1000 m	1000 m
– mellom sorter av samme art	600 m	300 m
Kepaløk	600 m	600 m
Andre arter		
– til pollenkilder som kan gi betydelig ødeleggelse i fremmedbestøvende arter	500 m	300 m

– til pollenkilder som kan krysses med sorter av fremmedbestøvende arter	300 m	100 m
--	-------	-------

Kortere avstand kan godkjennes dersom skog, terreng eller andre forhold gjør det lite sannsynlig at kryssbestøvning av betydning kan foregå.

- 0 Endret ved forskrifter 15 mars 2006 nr. 308, 6 juli 2007 nr. 951, 23 juni 2009 nr. 829, 30 april 2010 nr. 635, 31 mai 2011 nr. 567, 6 april 2016 nr. 356 (i kraft 1 mai 2016), 26 juni 2020 nr. 1447 (i kraft 1 juli 2020), 20 des 2022 nr. 2540 (i kraft 1 jan 2023).

A6 – Melding om avlen (§ 9)

1. Innmelding av utsædspartier

Forretningen skal innen følgende frister sende en liste til Mattilsynet over hvilke utsædspartier de vil bruke:

15. april	Fôrvekster, gras til grøntanlegg, beter, olje- og fiberplanter og grønnsaksvekster
15. april	Vårkorn
1. september	Høstkorn

2. Innmelding av kontraktarealer

Ved endelig innmelding av kontraktarealer skal forretningen oppgi følgende:

- Avlerens navn og adresse, gårdsnavn, kommune og fylke
- Art og sort som skal dyrkes
- Kontraktareal i dekar
- Utsædspartiets nummer og generasjon
- For flerårige vekster: Gjenleggsår for kontraktarealet
- For grønnsaksvekster: Utsædspartiets avlsår.

For innmelding av kontraktarealer gjelder følgende frister:

Korn	1. mars	Foreløpig oversikt over kontraktareal til vekstkontroll
	1. juni	Endelig melding om kontraktarealer vedlagt eiendomsspesifikasjon og kartskisse
Andre jordbruksvekster	1. mars	Foreløpig oversikt over kontraktarealer som skal høstes dette året og planlagte gjenleggsarealer av storfrøede grasarter
	1. juni	Endelig melding om kontraktarealer som skal høstes dette året og gjenleggsarealer av storfrøede grasarter, vedlagt eiendomsspesifikasjon og kartskisse til vekstkontroll
Grønnsaksvekster	1. april	Innmelding av kontraktarealer til vekstkontroll

3. Innmelding og godkjenning av nye kontraktavlere og nye arealer hos etablerte kontraktavlere

Forretningene skal innen 15. april sende melding til Mattilsynet om nye kontraktavlere. Ved såkorn dyrking og ved dyrking av storfrøede grasarter skal også nye arealer hos etablerte kontraktavlere meldes inn innen 15. april.

Innmeldingen skal inneholde:

- a. Avlerens navn og adresse, gårdsnavn og alle eiendommer med gnr., bnr. og kommune og fylke som kontraktavleren driver.
- b. Art og sort som skal dyrkes.

Hos nye kontraktavlere skal det i tillegg til vekstkontrollen, utføres en egen floghavrekontroll på alle arealer vedkommende driver, også arealer utenom kontrakt. Det samme gjelder nye arealer hos etablerte kontraktavlere.

0 Endret ved forskrift 26 juni 2020 nr. 1447 (i kraft 1 juli 2020).

A7 – Regler for gjennomføring av vekstkontroll (§ 10) og kontroll dyrking (§ 11)

1. Vekstkontroll

Formålet med vekstkontrollen er å klarlegge om avlingen kan bli skikket som såvare. Alle arealer som er innmeldt til kontraktavl, blir kontrollert i veksttida i overensstemmelse med gjeldende bestemmelser.

Tidspunkt for kontrollen:

Vekstkontrollen skal utføres på et tidspunkt der det er mulig å foreta kontroll av sortens ekthet, renhet og av sjukdomssituasjonen, for korn og gras i tidsrommet mellom skyting og modning. Vekstkontrollen bør avvikles så tidlig at det blir mulig å gjennomføre en annengangskontroll der dette er nødvendig.

Belgvekster og olje- og fiberplanter skal kontrolleres under blomstring. For hybridarter av raps skal det gjennomføres tre vekstkontroller, én før blomstring, én ved begynnende blomstring, og én ved avsluttende blomstring. For arter, der det gunstigste tidspunkt for å kontrollere sortsekthet er for tidlig for å få en tilfredsstillende kontroll for floghavre, skal en særskilt floghavrekontroll utføres senere.

Ved frøavl av kål og andre flerårige vekster, skal det foretas minst en kontroll i hver dyrkingssesong.

Rotvekster skal kontrolleres minst to ganger i frøavlsåret. Besiktigelse av arealene for å vurdere feltenes tilstand etter overvintring foretas så snart forholdene tillater det. Under blomstring foretas en ny kontroll.

Floghavrekontrollen som skal gjennomføres i gjenleggsåret av de storfrøede grasartene bladfaks, engsvingel, strandsvingel, raigras og raisvingel, skal utføres på et tidspunkt da det har vært mulighet for utvikling av floghavre.

Været under vekstkontrollen:

Vekstkontrollen bør ikke utføres under værforhold som gjør observasjonene usikre. Er forholdene likevel vanskelige, skal dette noteres på vekstkontrollskjemaet.

Gjennomføring av vekstkontrollen:

Mattilsynet autoriserer vekstkontrollørene før de starter kontrollen. Kontrollørene skal påse at dyrkingsreglene er fulgt. Dersom arealet er delt opp i delareal på grunn av forskjellig forgrøde, noteres dette. Videre skal kontrollen undersøke og gi melding på standardisert vekstkontrollskjema

om:

- forgrøde
- innblanding av andre sorter og arter
- funn av skadegjørere (sjukdommer og skadedyr)
- floghavre

- legde, store ugrasforekomster eller andre forhold som vanskeliggjør kontrollen
- om det avles korn eller frø utenom kontrakt
- om det avles andre sorter av samme art utenom kontrakt
- om det foreligger krysningsfare og om avstanden til annen sort holder de fastsatte kravene (jf. dyrkingsreglene).

Det skal kontrolleres at grensebeltene er tilstrekkelig brede der dette er påkrevet.

Kontrollørene skal kontrollere arealet systematisk i teiger tilpasset terrenget. Det skal også tas hensyn til legde og eventuelt andre forhold som gjør oversikten mindre. Hele kontraktarealet skal kontrolleres.

Ved såkorndyrking skal også kornarealer som en kontraktavleren driver utenom kontrakt, kontrolleres for floghavre og det skal noteres hva slags såkorn som er brukt.

Dersom det blir klart at avlingen ikke anbefales godkjent som såvare i noen klasse, skal årsaken føres opp på vekstkontrollskjemaet.

Funn av annen sort eller avvikende type:

Dersom man ved vekstkontrollen er i tvil om det er innblandinger av annen sort eller finner avvikende typer i slike mengder at det kan være spørsmål om å vrake eller nedklassifisere partiet, skal Mattilsynet varsles så snart som mulig. Ved avtale om lusing skal det utføres ny kontroll.

Funn av annen art:

Innblanding av annen art anslås i antall pr. dekar. Dersom deler av varen med liten innblanding kan holdes for seg, noteres dette. Avtale om lusing bør gjøres der dette er praktisk mulig, og skal i så fall noteres på vekstkontrollskjemaet.

For innblanding av fremmed art er det laboratorieanalysen av den ferdig rensede såvaren som avgjør klassifiseringen av partiet.

Funn av naken sot i såkornarealer:

Dersom vekstkontrollen finner naken sot i en slik mengde at det kan være snakk om å nedklassifisere eller vrake partiet, skal antall planter av naken sot telles opp, og antallet planter med sot pr. dekar noteres.

Funn av floghavre:

Under vekstkontrollen skal det ikke tas bredere teiger enn at det er mulig å se eventuelle floghavreplanter. Det skal kontrolleres ekstra nøye for floghavre på og rundt tidligere funnsteder.

Dersom kontrolløren finner floghavre, skal funnstedet merkes og beskrives slik at det lett kan finnes igjen. Brukeren skal varsles og bør om mulig være tilstede ved uttak av planteprove. Dersom brukeren ikke er tilstede, skal funnet bevitnes av to personer. Prøven sendes dit Mattilsynet måtte bestemme, og som Mattilsynet har gitt myndighet til å avgjøre om prøven er floghavre eller ikke. Øvrige floghavreplanter skal lukes og brennes.

Floghavre skal ikke være påvist ved kontroll i veksttida for alle kornartene, oljevekster, engsvingel, strandsvingel, raigras, bladfaks og raisvingel.

2. Kontrolldyrking

Formålet med kontrolldyrkingen er å bestemme sortsekthet, sortsrenhet og angrep av frøoverførte sjukdommer. Hvis det er tvil om sortsektheten etter at kontrolldyrkingen er gjennomført, kan Mattilsynet undersøke denne ved bruk av internasjonalt anerkjente og reproduerbare biokjemiske eller molekylære teknikker i samsvar med gjeldende internasjonale standarder.

For jordbruksvekster skal Mattilsynet så ut prøver til kontrolldyrking av alle utsædspartier som blir benyttet i kontraktavlen. Dette gjelder også komponentene av klasse basis brukt som utsæd til produksjon av såvarer av klasse sertifisert av hybridsorter av rug og CMS-hybrider, som skal undersøkes for sortsekthet og renhet, inkludert hansterilitet. Mattilsynet kan også om det synes hensiktsmessig, kontrolldyrke utsædspartier av grønnsaker. Som en stikkprøvekontroll kan det sås ut prøver av andre partier av sertifiserte såvarer.

Resultatet fra vekstkontrollen og kontrolldyrkingen skal meddeles innmelderne innen 15. august for høstkorn og 15. september for vårkorn, andre jordbruksvekster og grønnsaker. Ved særlige forhold kan Mattilsynet forlenge disse fristene.

0 Endret ved forskrifter 23 juni 2009 nr. 829, 6 april 2016 nr. 356 (i kraft 1 mai 2016), 26 juni 2020 nr. 1447 (i kraft 1 juli 2020), 20 des 2022 nr. 2540 (i kraft 1 jan 2023).

A8 – Offisielt dokument ved omsetning (import/eksport) av ikke endelig sertifisert såvare til offisiell sertifisering i et annet land i EØS-området (§ 21)

Opplysninger i dokumentet

1. «Ikke endelig sertifisert såvare»
2. Utstedende myndighet
3. Art, vitenskapelig navn som kan skrives i forkortet form, med eller uten autornavn
4. Sort, skrevet med latinske bokstaver
5. Foreløpig klasse
6. Partiets referansenummer på det frøpartiet som er brukt til utsæd, og navnet på klassifiseringslandet
7. Partiets referansenummer og pakningenes løpenummer
8. Størrelsen av det dyrka areal som har produsert det parti som vedrører dokumentet
9. Høstet frømengde og antall pakninger
10. Opplysninger om at det ikke er påvist floghavre i frøpartiet
11. Resultatet av en eventuell foreløpig analyse

0 Endret ved forskrifter 28 mars 2017 nr. 392 (i kraft 1 april 2017), 12 april 2022 nr. 747.

A9 – Klasser av såvare (§ 3 c)

Klasser felles for såvarer av alle vekstgrupper:

Klasse prebasis, (P):

Såvare av renlinjesorter eller krysninger (hybrider) som under ansvar av sortseieren eller sortseierens representant er avlet på foredlermateriale eller på klasse prebasis, og som tilfredsstillende de kvalitetskravene som er fastsatt for klasse prebasis.

Klasse basis, (B):

Såvare av renlinjesorter eller krysninger (hybrider) som er avlet på klasse prebasis levert av sortseieren eller sortseierens representant, eller på foredlermateriale som tilfredsstillende kravene til klasse prebasis og som er avlet etter sortseierens samtykke. Såvaren skal tilfredsstillende de

kvalitetskravene som er fastsatt for klasse basis.

Klasser i tillegg for såkorn:

Klasse sertifisert – 1. generasjon av bygg, havre, hvete, rughvete og spelt, (C1):

Såkorn som er avlet på klasse basis eller prebasis, og som tilfredsstillende de kvalitetskravene som er fastsatt for klasse sertifisert – 1. generasjon.

Klasse sertifisert – 2. generasjon av bygg, havre, hvete, rughvete og spelt, (C2):

Såkorn som er avlet på klasse sertifisert 1. generasjon, på klasse basis eller prebasis, og som tilfredsstillende de kvalitetskravene som er fastsatt for klasse sertifisert – 2. generasjon.

Klasse sertifisert av rug og mais, (C):

Såkorn som er avlet på klasse basis eller prebasis, og som tilfredsstillende de kvalitetskravene som er fastsatt for klasse sertifisert.

Klasse D av bygg, havre, hvete, rughvete og spelt, (D):

Såkorn som er avlet på klasse sertifisert 1. generasjon, klasse basis eller prebasis, og som tilfredsstillende de kvalitetskravene som er fastsatt for klasse D.

Klasse D av rug, (D):

Såkorn som er avlet på klasse basis eller prebasis, og som tilfredsstillende de kvalitetskravene som er fastsatt for klasse D.

Klasser i tillegg for jordbruksfrø:

Klasse basis av hybrider av olje- og fiberplanter, (B):

Såvare som er avlet på klasse prebasis eller på foredlermateriale, som er avlet etter sortseierens samtykke, og som er bestemt for produksjon av hybridfrø. Såvaren skal tilfredsstillende de kvalitetskravene som er fastsatt for klasse basis av hybrider.

Klasse sertifisert av jordbruksfrø (unntatt åkerert, bønnevikke, lin og soya), (C):

Jordbruksfrø av renlinjesorter eller krysninger (hybrider) (unntatt åkerert, bønnevikke, lin og soya) som er avlet på klasse prebasis dersom sortseieren krever det eller er avlet på klasse basis og som tilfredsstillende de kvalitetskravene som er fastsatt for klasse sertifisert.

Klasse sertifisert – 1. generasjon av åkerert, bønnevikke, lin og soya, (C1):

Jordbruksfrø av åkerert, bønnevikke, lin og soya som er avlet på klasse prebasis dersom sortseieren krever det eller er avlet på klasse basis og som tilfredsstillende de kvalitetskravene som er fastsatt for klasse sertifisert.

Klasse sertifisert – 2. generasjon av åkerert, bønnevikke, lin og soya, (C2):

Jordbruksfrø av åkerert, bønnevikke, lin og soya som er avlet på klasse sertifisert – 1. generasjon og som tilfredsstillende de kvalitetskravene som er fastsatt for klasse sertifisert.

Klasse handelsfrø av esparsett, jordkløver, tunrapp, kvitsennep, sareptasennep og svartseennep:

Jordbruksfrø som tilfredsstillende de kvalitetskravene som er fastsatt for klasse handelsfrø.

*Klasser i tillegg for grønnsaksfrø:**Klasse sertifisert, (C):*

Grønnsaksfrø som er avlet på klasse prebasis dersom sortseieren krever det eller er avlet på klasse basis og som tilfredsstillende de kvalitetskravene som er fastsatt for klasse sertifisert.

Frø av bevaringsverdige sorter av grønnsaker som er avlet på utsæd produsert i henhold til en nærmere definert praksis for vedlikehold av sorten og som tilfredsstillende kvalitetskravene til klasse sertifisert.

Klasse standard, (St):

Grønnsaksfrø som tilfredsstillende de kvalitetskravene som er fastsatt for klasse standard.

0 Endret ved forskrifter 19 feb 2010 nr. 292, 31 mai 2011 nr. 567, 16 mai 2013 nr. 529, 26 juni 2020 nr. 1447 (i kraft 1 juli 2020).

A10 – Krav til småpakninger*Småpakninger – jordbruksfrø:*

a. EØS-småpakning A:

En pakning med frøblanding av arter oppført i vedlegg A1 romertall II, til annet enn jordbruksformål, av klasse sertifisert eller handelsfrø, med en nettovekt på maksimalt 2 kg. (F.eks. plenfrø).

b. EØS-småpakning B:

En pakning med renfrø av arter oppført i vedlegg A1 romertall II, av klasse sertifisert eller handelsfrø, eller en blanding av slikt frø unntatt hvis pakningen er en EØS-småpakning A, med en nettovekt på maksimalt 10 kg.

c. EØS-småpakning betar:

En pakning med frø av betar jf. vedlegg A1 romertall III, av klasse sertifisert med:

- monogermt eller presisjonsfrø, med en nettovekt på maksimalt 2,5 kg eller med inntil 100 000 frøklynger eller
- annet frø med en nettovekt på maksimalt 10 kg.

De oppgitte vektgrensene for pakninger gjelder rent frø. Vekten av granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre faste tilsetningsstoffer regnes ikke med.

Småpakninger – grønnsaksfrø

Tabell 1. En pakning med grønnsaksfrø av klasse standard eller sertifisert med følgende maksimale nettovekt:

<i>Arter</i>	<i>Maks. nettovekt</i>
Arter av ert, bønne, vikke og arter med tilsvarende frøstørrelse	5 kg
Arter av løk, purre, bete, kål, paprika, sikori, vannmelon, agurk, gulrot, hagesalat, tomat, reddik, spinat og arter med tilsvarende frøstørrelse	500 g
Andre arter	100 g

Tabell 2: En pakning med grønnsaksfrø av en tradisjonssort med følgende maksimale nettovekt:

<i>Arter</i>	<i>Maks. nettovekt</i>
Prydbønne, hagebønne, hageert, bønnevikke, spinat og mais	250 g

Kepaløk, sjalottløk, pipeløk, purre, hvitløk, kjørvel, bladbete, matbete, kinakål, nepe, agurk, gresskar, mandelgresskar, gulrot, hagesalat, persille, hagereddik, skorsonerrot og vårsalat	25 g
Gressløk, stilkselleri, knollselleri, matasparges, kål, paprika, endivie, salatsikori, rotsikori, vannmelon, melon, kardonskøkk, tomat, fennikel, matrabarbra og aubergin	5 g

De oppgitte vektgrensene for pakninger gjelder rent frø. Vekten av granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre faste tilsetningsstoffer regnes ikke med.

0 Endret ved forskrifter 31 mai 2011 nr. 567, 16 mai 2013 nr. 529, 26 juni 2020 nr. 1447 (i kraft 1 juli 2020), 12 april 2022 nr. 747.

A11 – Krav til avlsgårder (§ 8)

1. Krav til faglig leder

Den faglige lederen skal ha god kjennskap til og relevant praksis i produksjon av prebasisvare.

2. Krav til oversikt over partier og generasjoner

Gården skal til en hver tid ha oppdaterte oversikter over såvarepartienes opprinnelse (utsædsparti), dyrkingssted og dyrkingsår, slik at historien til de enkelte partiene kan etterspores.

3. Krav til høstemaskiner som kan rengjøres fullstendig mellom hver sort

Høstemaskiner (skurtreskere og annet utstyr) som brukes på flere sorter av samme art, skal være konstruert slik at de kan rengjøres fullstendig med trykkluft eller lignende for å sikre at det ikke forekommer innblanding. De samme kravene gjelder for renseutstyr.

4. Krav til separate tørke- og lagringsenheter

Tørke- og lageranlegget skal være utformet slik at hvert enkelt parti kan holdes atskilt fra de andre.

0 Endret ved forskrift 6 juli 2007 nr. 951.

A12 – Vilkår for omsetning av såvare som er søkt opptatt på nasjonal sortliste (§ 21a)

1. Generelt

Tillatelse til omsetning av ennå ikke godkjent sort kan gis dersom formålet med omsetningen er å skaffe ytterligere opplysninger om praktisk dyrking eller bruk av sorten gjennom forsøk og analyser.

2. Søknad

Søknad kan fremmes av den person eller virksomhet, eller representant for disse, som har fremmet søknad om oppføring av sorten på nasjonal sortliste.

Søknad skal fremmes på særskilt skjema hvor det også skal gis opplysninger om formål, sortsbeskrivelse, planlagte forsøk mv.

3. Mengde

Mengden frø som tillates omsatt er begrenset av følgende prosentandel av den totale frømengde av respektive art som brukes årlig i den eller de EØS-land frøet av sorten er bestemt til:

- havre, bygg, hvete, åkerert og bønnevikke: 0,3%
- durumhvete: 0,05%
- øvrige arter: 0,1%.

Dersom denne mengden ikke er tilstrekkelig til å så 100 daa pr. medlemsstat som frøet er bestemt til, kan det gis tillatelse for en mengde som er nødvendig for et areal på 100 daa.

4. Kvalitetskrav

Følgende kvalitetskrav skal være oppfylt:

Såkorn:

Rug, mais og hybrider av havre, bygg, hvete, durumhvete, spelt og rughvete, unntatt selvbestøvende sorter:

- Vedlegg A5, pkt. 8
- Vedlegg B1, del 2, klasse C1
- Vedlegg B1, del 3.

Havre, bygg, hvete, durumhvete, spelt, rughvete og selvbestøvende sorter av rug og mais, unntatt hybrider i hvert enkelt tilfelle:

- Vedlegg A5, pkt. 8
- Vedlegg B1, del 2, klasse C2
- Vedlegg B1, del 3.

Jordbruksfrø:

Fôrvekster og gras til grøntanlegg:

- Vedlegg A5, pkt. 8
- Vedlegg C1, del I, klasse C (klasse C2 for åkerert og bønnevikke)
- Vedlegg C1, del IV.

Beter:

- Vedlegg A5, pkt. 8
- Vedlegg C1, del II
- Vedlegg C1, del IV.

Olje- og fiberplanter:

- Vedlegg A5, pkt. 8
- Vedlegg C1, del III, klasse C (klasse C1 og C2 for lin)
- Vedlegg C1, del IV.

Hagebruksfrø:

Grønnsaker:

- Vedlegg D1, del I.

⁰ Vedlegget tilføyd ved [forskrift 15 mars 2006 nr. 308](#). Endret ved [forskrift 31 mai 2011 nr. 567](#) (tidligere vedlegg A13).

B Vedlegg om såkorn

B1 – Krav til kvalitet (§ 13, § 19)

Del 1 – Norske kvalitetskrav

Kravene kontrolleres ved laboratorieanalysen.

1. Renhet

Kornart	Klasse	Krav, %
Mais	Alle	98,0
Øvrige	Alle	99,2

2. Spiring

Kornart	Klasse	Krav, %
Bygg unntatt naken bygg, havre unntatt naken havre, hvete, durumhvete og spelt	B, C1, C2 og D	85
Rug	B, C og D	85
Rughvete	B, C1, C2 og D	80
Naken havre og naken bygg	B, C1, C2 og D	75
Mais	B og C	90

3. Antall kjerner av andre kornarter; andre plantearter enn korn og ugrasfrø pr. kg

Kornart	Klasse	Krav, antall
Alle unntatt mais	P og B	maks. 2 kjerner av annen kornart maks. 3 kjerner av andre arter enn korn maks. 2 kjerner av <i>Elymus repens</i> (kveke) maks. 2 kjerner av <i>Raphanus raphanistrum</i> (åkerreddik/villreddik) maks. 2 kjerner av <i>Agrostemma githago</i> (klinge)
Alle unntatt mais	C1 og C2	maks. 6 kjerner av annen kornart maks. 5 kjerner av andre arter enn korn maks. 2 kjerner av <i>Elymus repens</i> (kveke)
Alle unntatt mais	D	maks. 14 kjerner av annen kornart maks. 5 kjerner av andre arter enn korn maks. 2 kjerner av <i>Elymus repens</i> (kveke)
Mais	Alle	0 kjerner av andre arter

4. Antall frø av *Avena fatua* (floghavre), *Avena sterilis*, *Echinochloa crus-galli* (hønsesirse) og *Lolium temulentum* (svimling) pr. kg

Kornart	Klasse	Krav, antall
Alle	Alle	0

5. Vanninnhold

Kornart	Klasse	Krav, %
Alle	Alle	maks. 16,0

6. Sjukdommer

Sjukdommer som begrenser såkornets bruksverdi må begrenses maksimalt.

Innhold av mjøldrøye pr. kg

Kornart	Klasse	Krav, antall
Alle, unntatt hybridsorter av rug	P og B C, C1, C2 og D	maks. 2 maks. 6
Hybridsorter av rug	P og B C	maks. 2 maks. 8

7. Sortsblandinger

I sortsblandinger skal de enkelte sortene inngå i blandingen etter oppgitt mengdeforhold.

- 0 Endret ved forskrifter 19 feb 2010 nr. 292, 16 mai 2013 nr. 529, 16 mai 2013 nr. 529 (i kraft 1 juli 2013), 6 april 2016 nr. 356 (i kraft 1 mai 2016), 26 juni 2020 nr. 1447 (i kraft 1 juli 2020), 12 april 2022 nr. 747.

Del 2 – Minimumskrav for kvalitet (må tilfredsstilles ved eksport)

Minimumskravene for kvalitet gjelder uten spillerom for analyseresultatene.

Kravene kontrolleres ved laboratorieanalysen.

1. Renhet

Kornart	Klasse	Krav, %
Bygg, havre, hvete og durumhvete	P og B	99,0
	C1, C2	98,0
Rug, rughvete, spelt og mais	Alle	98,0

2. Spireevne

Kornart	Klasse	Krav, %
Bygg,* havre unntatt naken havre, rug, hvete, durumhvete og spelt	Alle	85
Rughvete	Alle	80

Naken havre	Alle	75
Mais	Alle	90

* For sorter av naken bygg av klassene C1, C2 og D er spirekravet 75 %.

3. Antall kjerner av andre kornarter, og antall frø av andre plantearter enn korn

Kornart	Klasse	Krav, antall	Minste prøvestr. til analyse av et parti	Prøvestr. til bestemmelse av antall arter
Alle unntatt mais	P og B	maks. 4 kjerner/frø i alt, av disse: maks. 1 kjerne av annen kornart* maks. 3 frø av andre plantearter enn korn maks. 1 kjerner av <i>Raphanus raphanistrum</i> (åkerreddik/villreddik) maks. 1 kjerner av <i>Agrostemma githago</i> (klinge)	1000 g	500 g
Alle unntatt mais	C1 og C2	maks. 10 kjerner/frø i alt, av disse: maks. 7 kjerner av annen kornart maks. 7 frø av andre planter enn korn maks. 3 kjerner av <i>Raphanus raphanistrum</i> (åkerreddik/villreddik) maks. 3 kjerner av <i>Agrostemma githago</i> (klinge)	1000 g	500 g
Mais unntatt innavlede linjer	Alle	0 kjerner av andre arter	1000 g	1000 g
Mais, innavlede linjer	Alle	0 kjerner av andre arter	250 g	250 g

* Én kjerne av annen kornart ansees ikke som urenheter dersom en ny prøve på 500 g ikke inneholder kjerner av annen kornart.

4. Antall frø av *Avena fatua* (floghavre), *Avena sterilis* og *Lolium temulentum* (svimling) pr. kg

Kornart	Klasse	Krav, antall
Alle	Alle	0

5. Vanninnhold

Kornart	Klasse	Krav, %
Alle	Alle	maks. 16,0

6. Sjukdommer

Sjukdommer som begrenser såkornets bruksverdi må begrenses maksimalt.

Innhold av mjøldrøye pr. 500 g

Kornart	Klasse	Krav, antall
Alle, unntatt hybrid-sorter av rug	P og B C, C1 og C2	maks. 1 maks. 3
Hybrid-sorter av rug	P og B C	maks. 1 maks. 4*

* Fem sklerotier eller deler av sklerotier ansees ikke som overskridelse av kravet dersom en ny prøve på 500 g ikke inneholder mer enn fire sklerotier eller deler av sklerotier.

7. Sortsblandinger

I sortsblandinger skal de enkelte sortene inngå i blandingen etter oppgitt mengdeforhold.

0 Endret ved forskrifter 19 feb 2010 nr. 292, 6 april 2016 nr. 356 (i kraft 1 mai 2016), 12 april 2022 nr. 747.

Del 3 – Kvalitetskrav ved vekstkontroll og kontroll dyrking

Kravene gjelder for alt såkorn både under del 1 og del 2

Klasse	Utsæd	Avvikende type (maks. innhold)		Naken sot¹ (maks. innhold)	
		Vekstkontroll planter/dekar	Kontroll dyrking %planter	Vekstkontroll planter/dekar	Kontroll dyrking, %planter
PREBASIS	Foredlermateriale eller prebasis	25	0,1	Ingen krav ²	
BASIS					
– Rug ³	Prebasis	33	0,2	100	0,05
– CMS-hybrider av bygg	Prebasis – Vedlikeholder – Gjenopprettende linje		0,1		
	Prebasis – CMS-hunkomponenten		0,2		
– CMS-hybrider av hvete, spelt og durumhvete	Prebasis – Vedlikeholder – Gjenopprettende linje		0,1		
	Prebasis – CMS-hunkomponenten		0,3		
– Andre sorter/arter	Prebasis	25	0,1	100	0,05
SERTIFISERT					
C rug ³	Minimum basis	100	0,6	200	0,10
C CMS-hybrider av	Minimum basis				

bygg					
	– Gjenopprettende linje og CMS-hunkomponenten		0,3		
	– CMS-hunkomponenten hos enkelthybrider		0,5		
C CMS-hybrider av hvete, spelt og durumhvete	Minimum basis				
	– Gjenopprettende linje		0,3		
	– CMS-hunkomponenten		0,6		
	– CMS-hunkomponenten hos enkelthybrider		1,0		
C andre hybrider		50	0,3	200	0,10
C1	Minimum basis	50	0,3	200	0,10
C2	Minimum C1	50	0,3	200	0,10
D	Minimum C1	150	1,0	400	1,0

- 1 Innholdet av naken sot kan også etterprøves ved laboratoriekontroll om det anses som nødvendig.
- 2 Soppbehandling kan kreves.
- 3 For hybridsorter gjelder kravet kun hunkomponenten.

Foredlermateriale som brukes til utsæd for avl av klasse prebasis skal tilfredsstillere kravet for klasse prebasis mht. annen sort.

For hybridsorter skal sortsrenheten være minimum 90 %. For CMS-hybrider av bygg, hvete, spelt og durumhvete er kravet til sortsrenhet minimum 85 %. Urenheter av annet enn den gjenopprettende linjen, skal ikke overstige 2 %. Kravene skal kontrolleres ved kontroll dyrkingen med et passende antall prøver.

0 Endret ved forskrifter 6 april 2016 nr. 356 (i kraft 1 mai 2016), 20 des 2022 nr. 2540 (i kraft 1 jan 2023).

B2 – Krav til merking

Del 1 – Krav til offisiell merking jf. § 17

a. Pakninger med såkorn – alle arter og klasser:

1. «EØS-regler og krav». For såkorn avlet i Norge sertifisert etter kravene i vedlegg B1, del 1 og del 3, skal det i tillegg stå «Høyere norske kvalitetskrav».
2. Kontrollmyndighet og land (når sertifisert i Norge: «Mattilsynet – Norge»)
3. Partinummer og unikt løpenummer

4. Forseglingmåned og -år
5. Art, vitenskapelig navn som kan skrives i forkortet form, med eller uten autornavn
6. Sort
7. Klasse
8. Avlsland
9. Netto- eller bruttovekt
10. Andre opplysninger.

Merknader:

1. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av såkornet, skal stoffenes navn, og omtrentlig forhold mellom vekt av såkornet og totalvekt, oppgis.
2. Ved ny prøve og analyse som viser at partiet fortsatt tilfredsstiller kravet til spireevne, skal pakningene tilleggsmerkes med «Ny prøve uttatt måned og år», jf. § 22 tredje og fjerde ledd. Tilleggsmerkingen kan også inneholde siste salgsdato.

Dersom såvareforretningen har digital løsning som støtter sporing og oppfølging av nye spireanalyser, er dette tilstrekkelig dokumentasjon.

3. For sorts- og artsblandinger skal merkingen i tillegg inneholde følgende opplysninger:
 - betegnelsen «sortsblanding» eller «artsblanding»
 - artenes/sortenes vektforhold
4. Under punkt 6 gjelder for hybridsorter og innavlede linjer:
 - a. For klasse basis, hvor hybriden eller den innavlede linjen (komponenten) er opptatt på en sortliste:
 - i. Komponentens navn, med eller uten henvisning til den endelige sort.
 - ii. For hybrider eller innavlede linjer, som bare brukes som komponenter i endelige sorter: «Komponent».
 - b. For klasse basis, hvor hybriden eller den innavlede linjen (komponenten) ikke er opptatt på en sortliste: Navnet på komponenten av klasse basis, som kan angis i kode med referanse til den endelige sorten, med eller uten henvisning til dens funksjon (hanlig eller hunlig), og betegnelsen: «Komponent».
 - c. For klasse sertifisert: Sortsnavnet og «Hybrid».

b. Pakninger med såkorn av ikke endelig godkjent sort:

1. Kontrollmyndighet og land (når godkjent i Norge: «Mattilsynet – Norge»)
2. Partinummer og unikt løpenummer
3. Forseglingmåned og -år
4. Art, vitenskapelig navn som kan skrives i forkortet form, med eller uten autornavn
5. Foreslått sortsnavn og søknadsnummer for oppføring på den offisielle sortlisten
6. «Sorten er ennå ikke oppført på offisiell sortliste»
7. «Bare til analyser og prøver»
8. Netto- eller bruttovekt.

Merknader:

1. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av såkornet, skal stoffenes navn, og omtrentlig forhold mellom vekt av såkornet og totalvekt, oppgis.

c. Partier med ikke endelig sertifisert såkorn

1. «Ikke endelig sertifisert såkorn»
2. «Mattilsynet – Norge»
3. Partinummer og unikt løpenummer
4. Art, vitenskapelig navn som kan skrives i forkortet form, med eller uten autornavn
5. Sort. Innavlede linjer eller hybrider som utelukkende skal brukes som komponent for hybridsorter, skal ha betegnelsen «komponent».
6. Klasse
7. Oppgitt netto- eller bruttovekt
8. For hybridsorter skal betegnelsen «hybrid» påføres.

0 Endret ved forskrifter 15 mars 2006 nr. 308, 16 mai 2013 nr. 529, 28 mars 2017 nr. 392 (i kraft 1 april 2017), 12 april 2022 nr. 747.

Del 2 – Merkingens farge og størrelse jf. § 17

<i>Klasse</i>	<i>Farge</i>	<i>Størrelse</i>
P	Hvit med fiolett diagonalstripe	Min. 110 x 67 mm
B	Hvit	Min. 110 x 67 mm
C1	Blå	Min. 110 x 67 mm
C2	Rød	Min. 110 x 67 mm
D	Brun	Min. 110 x 67 mm
Sortsblandinger	Grønn	Min. 110 x 67 mm
Ikke endelig sertifisert såkorn	Grå	Min. 110 x 67 mm
Sort som ennå ikke er endelig godkjent	Oransje	Min. 110 x 67 mm

0 Endret ved forskrifter 15 mars 2006 nr. 308, 28 mars 2017 nr. 392 (i kraft 1 april 2017), 12 april 2022 nr. 747.

Del 3 – Særlig merking jf. § 20

a. Varedeklarasjon på pakninger med såkorn til vitenskapelig formål eller foredlingsformål:

Leverandør skal ha med følgende opplysninger i merkingen:

1. Firmanavn og adresse
2. Art
3. Sort
4. «Bare til vitenskapelig formål eller foredlingsformål»
5. Andre opplysninger.

b. Varedeklarasjon på pakninger med foredlingsmateriale av såkorn:

Foredlingsmateriale som skal brukes til avl av prebasiskorn merkes «Foredlingsmateriale til formering».

0 Endret ved forskrifter 28 mars 2017 nr. 392 (i kraft 1 april 2017), 12 april 2022 nr. 747.

Del 4 – Krav til varedeklarasjon (leverandøretikett) jf. § 18

a. Pakninger med såkorn – alle arter og klasser:

1. Firmanavn
2. Art, sort, klasse og partinummer
3. Minimum spireevne (%):
4. Minste renhet (%):
5. Andre opplysninger (f.eks. varenummer, 1000-kornvekt, strekkode, QR-kode, siste salgsdato).

Merknader:

1. Under pkt. 3 skal konstatert spireevne oppgis når Mattilsynet har tillatt omsetning av såvarer av klasse basis selv om kravet til spireevne ikke er oppfylt, jf. § 13 andre ledd.
2. Under pkt. 3 skal konstatert spireevne oppgis for partier av klasse prebasis, alternativt skal følgende tekst stå «Spireevne i henhold til siste analysebevis» forutsatt at analysebeviset følger varen fram til mottaker.

3. Under pkt. 3 skal det for artsblandinger oppgis minimum spireevne i % pr. art.
4. Under pkt. 4 skal det for artsblandinger oppgis minimum renhet i % pr. art.
5. Under pkt. 5 skal opplysninger om eventuell bruk av beisemiddel oppgis, jf. § 35 andre ledd.
6. Pkt. 2 gjelder ikke dersom varedeklarasjonen inngår klart adskilt fra, men likevel som en del av den samme fysiske merkelappen som den offisielle merkingen.
7. Pkt. 2, opplysningene om klasse og partinummer gjelder ikke for sorts- og artsblandinger.

0 Endret ved forskrift 12 april 2022 nr. 747.

B3 – (Opphevet)

0 Endret ved forskrifter 6 juli 2007 nr. 951, 23 juni 2009 nr. 829, 22 sep 2014 nr. 1223, opphevet ved forskrift 26 juni 2020 nr. 1447 (i kraft 1 juli 2020).

C Vedlegg om såvarer av fôrvekster, gras til grøntanlegg, bete, olje- og fiberplanter

C1 – Krav til kvalitet (§ 13)

Kravene i del I til III kontrolleres ved laboratorieanalysen.

I Fôrvekster og gras til grøntanlegg

A. Klasse sertifisert

1. Frøet skal være tilstrekkelig sortsekte og sortsrent. Sortsrenheten for følgende arter skal være minst:

Engrapp, enklona sorter (*Poa pratensis*),

Fôrmargkål (*Brassica oleracea* 98 %
convar. *acephala*)

Kålrot (*Brassica napus* L. var.
napobrassica (L.) *Rchb.*

Åkerert (*Pisum sativum*),

Bønnevikke (*Vicia faba*):

– sertifisert frø 1. generasjon: 99 %

– sertifisert frø 2. generasjon: 98 %

Minstekravene til sortsrenhet kontrolleres i hovedsak ved den offisielle vekstkontrollen etter reglene for avlskontroll og godkjenning.

2. Sjukdommer og skadedyr som begrenser frøets bruksverdi, skal være redusert til et minimum.
3. Frøet skal tilfredsstille de oppførte kravene til renhet, innhold av frø av andre plantearter, innhold av harde frø, vektmenge for antallsbestemmelse av frø av andre plantearter, og minste prøvestørrelse til analyse av et frøparti som er oppført i tabell 1a og 1b.

Tabell 1a. Klasse sertifisert frø av grasarter. Krav til spireevne, renhet, innhold av frø av andre arter, prøvestørrelse til bestemmelse av frø av andre arter, samt minste prøvestørrelse til analyse av et frøparti.

For å lese tabellen i pdf, se her:

Merknader til kravene for klasse sertifisert grasfrø:

- a. Med unntak av timotei-artene skal det bare undersøkes for syrefrø (*Rumex*) når en har mistanke om at kravene under kolonne 10 ikke er tilfredsstillt.

- b. Ett frø av *Cuscuta* spp. i prøven regnes ikke som urenhet dersom en ny prøve av samme størrelse finnes fri for fra av *Cuscuta* spp. For andre enn timotei-artene (*Phleum*) behøver en ikke å undersøke for frø av *Cuscuta* spp. med mindre en har mistanke om at kravene ikke er tilfredsstillt.
- c. For reverumpe (*Alopecurus*) gjelder ikke maksimumsgrensen for frø av rapp-artene i kolonne 5.
- d. For en rapp-art (*Poa*) regnes ikke en andel på 0,8 vektprosent frø av andre rapp-arter som en urenhet, og denne andelen regnes ikke med i innholdet av frø av andre plantearter i kolonne 4 og 5.
- e. For undersøkelse av floghavre i grasfrø tas det ut prøver i engsvingel, strandsvingel, raigras, bladfaks og raisvingel på 200 gram.

Tabell 1b. Klasse sertifisert frø av belgvekster og andre arter av fôrvekster. Krav til spireevne, innhold av harde frø, renhet og frø av andre arter, prøvestørrelse til bestemmelse av frø av andre arter, samt minste prøvestørrelse til analyse av et frøparti.

Arter	Minste spireevne (Alle friske, uspirte frø regnes som spirte.)	Største innhold av harde frø (merk-nad a)	Minste renhet	Største innhold av frø av andre arter, % av vekt			Største innhold av frø av andre arter, antall i analyseprøven					Prøve-str. til best. av antall frø av andre arter	Minste prøvest r. til analyse av et frøparti
				i alt	en enkelt art	Melilotus spp. (steinkløver)	Cuscuta spp. (merk-nad e)	Avena fatua (floghavre), Avena sterilis	Rumex spp. (syre) unntatt R. acetosella (småsyre) og R. maritimus (fjøre-høymole) (merk-nad f)	Echino-chloa crus-galli (høns-hirse)	gram		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Belgvekster:										0			
<i>Galega orientalis</i> (Strekbelg)	60	40	97	2,0 ^{c, i}	1,5	0,3	0	0	10	0	200	250	
<i>Lotus corniculatus</i> (Tiriltunge)	75	40	95	1,8 ^b	1,0	0,3	0	0	10	0	30	200	
<i>Lupinus angustifolius</i> (Kvitlupin) ^{g, h}	75	20	98	0,5 ^c	0,3	0,3	0	0	5	0	1000	1000	
<i>Lupinus</i> , øvrige arter (Lupin) ^{g, h}	80	20	98	0,5 ^c	0,3	0,3	0	0	5	0	1000	1000	
<i>Medicago lupulina</i> (Sneglebelg)	80	20	97	1,5	1,0	0,3	0	0	10	0	50	300	
<i>Medicago sativa</i> (Blåluserne)	80	40	97	1,5	1,0	0,3	0	0	10	0	50	300	
<i>Medicago x varia</i> (Mellomluserne)	80	40	97	1,5	1,0	0,3	0	0	10	0	50	300	
<i>Onobrychis viciifolia</i> (Esparsett)	75	20	95	2,5	1,0	0,3	0	0	5	0	Frukt-600 Frø-400	Frukt-600 Frø-400	

<i>Pisum sativum</i> (Åkerert)	80	–	98	0,5 ^c	0,3	0,3	0	0	5	0	1000	1000
<i>Trifolium alexandrinum</i> (Alexandrinekløver)	80	20	97	1,5	1,0	0,3	0	0	10	0	60	400
<i>Trifolium hybridum</i> (Alsikekløver)	80	20	97	1,5	1,0	0,3	0	0	10	0	20	200
<i>Trifolium incarnatum</i> (Blodkløver)	75	20	97	1,5	1,0	0,3	0	0	10	0	80	500
<i>Trifolium pratense</i> (Rødkløver)	80	20	97	1,5	1,0	0,3	0	0	10	0	50	300
<i>Trifolium repens</i> (Kvitkløver)	80	40	97	1,5	1,0	0,3	0	0	10	0	20	200
<i>Trifolium resupinatum</i> (Perserkløver)	80	20	97	1,5	1,0	0,3	0	0	10	0	20	200
<i>Trifolium subterraneum</i> (Jordkløver)	80	40	97	0,5			0	0	10	0	250	25
<i>Vicia faba</i> (Bønnevikke)	80	5	98	0,5 ^c	0,3	0,3	0	0	5	0	1000	1000
<i>Vicia</i> , øvrige arter (Vikke)	85	20	98	1,0 ^c	0,5	0,3	0	0	5	0	1000	1000
Andre arter:										0		
<i>Brassica napus</i> var. <i>napobrassica</i> (Kålrot)	80	–	98	1,0 ^d	0,5	–	0	0	5	0	100	200
<i>Brassica oleracea</i> convar. <i>acephala</i> (Fôrmargkål)	75	–	98	1,0 ^d	0,5	–	0	0	10	0	100	200
<i>Phacelia tanacetifolia</i> (Honningurt)	80	–	96	1,0	0,5	–	0	0	–	0	40	300
<i>Raphanus sativus</i> var. <i>oleiformis</i> (Fôrreddik)	80	–	97	1,0 ^d	0,5	–	0	0	5	0	300	300

Merknader til kravene for klasse sertifisert frø av belgvekster og andre arter av fôrvekster:

- Harde frø regnes som sperte inntil det antallet som regnes for maksimum i kolonne 3.
- For frø av tirltunge regnes ikke en forekomst på inntil 1 vektprosent av rødkløverfrø som urenhets, og denne andelen legges ikke til summene av kolonne 5 og 6.
- Opp til 0,5 vektprosent frø av lupin i lupin, av ert i åkerert, av storfrøede vikker i storfrøede vikkearter og småfrøede vikker i småfrøede vikkearter regnes ikke som urenhets, og denne andelen legges ikke til summene av kolonne 5 og 6.
- Vektprosenten av frø av åkerreddik (*Raphanus raphanistrum*) og åkersennep (*Sinapis arvensis*) skal ikke overstige 0,3 i fôrmargkål (*Brassica oleracea* convar. *acephala*), kålrot (*Brassica napus* var. *napobrassica*) og fôrreddik (*Raphanus sativus*).
- Ett frø av *Cuscuta* spp. regnes ikke som en urenhets i fôrmargkål dersom en ny prøve av størrelse som angitt i kolonne 12 er fri for *Cuscuta* spp.

For frø av strekbelg, tirltunge, luserne og kløver regnes ikke forekomst av ett frø av *Cuscuta* spp. som urenhets dersom en ny prøve på dobbel mengde av det som er oppgitt i kolonne 12 finnes fri for *Cuscuta* spp.

Undersøkelse for frø av *Cuscuta* spp. i frøpartier av lupiner, åkerert, vikker, fôrmargkål og fôrreddik er ikke nødvendig med mindre det er grunn til å anta at kravet ikke er tilfredsstilt.

- f. Undersøkelse for frø av syrearter, unntatt frø av småsyre (*Rumex acetosella*) og fjørehøymole (*Rumex maritimus*), skal utføres i den prøvestørrelsen som det vises til i kolonne 12.

For frø av lupiner, strekbelg, vikker og åkerert er ikke en slik undersøkelse nødvendig med mindre det er grunn til å anta at kravet ikke er tilfredsstilt.

- g. Prosenten av antall frø med annen farge skal ikke overstige 2 i bitre lupinsorter, og 1 i de andre lupinsortene.
h. Prosenten av antall frø av bitre lupinsorter skal ikke overstige 2,5 i frø av andre lupinsorter.
i. Prøven skal ikke inneholde frø av åkerreddik (*Raphanus raphanistrum*) eller åkersennep (*Sinapis arvensis*).

B. Klasse prebasis og basis

De kravene som er stilt til klasse sertifisert jordbruksfrø gjelder også for klassene prebasis og basis. Merknadene under I, A 3, punkt c, d, f, og g gjelder imidlertid ikke for klasse basis. For klasse basis gjelder heller ikke kravet i tab. 1a og 1b, kol. 7.

For klassene prebasis og basis gjelder ikke bestemmelsene under I, A 3, punkt b og i om at prøven skal anses fri for frø av sniketråd dersom en fornyet prøve er fri.

Følgende krav gjelder for klassene prebasis og basis:

- Sortsrenheten skal være minimum 99,7% for artene engrapp, enklona sorter, åkerert, fôrmargkål og bønnevikke.
- Undersøkelse for frø av andre plantearter gjennomføres i den vektmengden som er angitt i tabell 1a og 1b, kolonne 12.
- Vektprosenten av frø av andre plantearter skal ikke overstige 0,3. For bladfaksfrø er grensen 0,4 vektprosent. Videre kan høyst 20 frø være av en enkelt art i den vektmengden som er angitt under tabell 1a og 1b, kolonne 12 (jf. punkt 4 og 5 nedenfor).
- I frø av rapp-arter skal det ved undersøkelse av 500 frø av en rapp-art høyst forekomme 1 frø av andre rapparter.
- I frø av engreverumpe, hundegras, svingel-arter, raigras-arter og hybrider som er et resultat av krysning mellom engsvingel og italiensk raigras (x *Festulolium*) (raisvingel), betraktes inntil 80 frø av rapp ikke som en urenhet.
- Det høyeste tillatte antall av syre-arter, kveke og åkerreverumpe er oppført i tabell 2.
- Belgvekstartene skal ikke inneholde frø av steinkløver. Likevel regnes ikke ett frø av steinkløver som urenhet i strekbelg, tiriltunge, sneglebelg, luserne-arter og kløver-arter dersom en ny prøve på dobbelt mengde er fri for frø av steinkløver. Undersøkelse av steinkløverfrø kan utelates i frøpartier av lupiner, åkerert og vikker.
- For lupiner skal prosentene av antall frø av bitre lupinsorter ikke overstige 1 i andre lupinsorter.

Tabell 2. Klassene prebasis og basis

Høyeste tillatte antall frø pr. prøve av *Rumex* (syre), *Elymus repens* (kveke) og *Alopecurus myosuroides* (åkerreverumpe). (Prøvestørrelse i gram iht. kolonne 12 i tab. 1a og 1b.)

Arter	<i>Rumex</i> arter <i>utenom</i> <i>R. acetosella</i> (småsyre) og <i>R. maritimus</i> (fjørehøymole)	<i>Elymus repens</i> (kveke)	<i>Alopecurus</i> <i>myosuroides</i> (åkerreverumpe)
A. Gras:			
<i>Agrostis</i> spp. (Kvein)	1	1	1

<i>Alopecurus pratensis</i> (Engreverumpe)	2	5	5
<i>Bromus inermis</i> (Bladfaks)	5	5	5
<i>Dactylis glomerata</i> (Hundegras)	2	5	5
<i>Festuca spp.</i> (Svingel)	2	5	5
<i>x Festulolium</i> (Raisvingel)	2	5	5
<i>Lolium spp.</i> (Raigras)	2	5	5
<i>Phalaris arundinacea</i> (Strandrør)	5	5	5
<i>Phleum spp.</i> (Timotei)	2	1	1
<i>Poa spp.</i> (Rapp)	1	1	1
<i>B. Belgvekster:</i>			
<i>Galega orientalis</i> Lam. (Strekbelg)	2	–	–
<i>Lotus corniculatus</i> (Tiriltunge)	3	–	–
<i>Lupinus spp.</i> (Lupin)	2	–	–
<i>Medicago spp.</i> (Luserne)	3	–	–
<i>Onobrychis viciifolia</i> (Esparsett)	2	–	–
<i>Pisum sativum</i> (Åkerert)	2	–	–
<i>Trifolium spp.</i> (Kløver)	3	–	–
<i>Vicia spp.</i> (Vikke)	2	–	–
<i>C. Andre arter</i>			
<i>Brassica napus</i> var. <i>napobrassica</i> (Kålrot)	2	–	–
<i>Brassica oleracea</i> <i>convar.acephala</i> (Fôrmargkål)	3	–	–
<i>Phacelia tanacetifolia</i> (Honningurt)	–	–	–
<i>Raphanus sativus</i> <i>var.oleiformis</i> (Fôrreddik)	2	–	–

C. Klasse handelsfrø

Såvarer av klasse handelsfrø skal være tilstrekkelig artsekte og oppfylle kvalitetskravene i vedlegg C1 punkt I bokstav A nr. 2 og 3 med følgende endringer:

1. I tabell 1a kolonne 4 og 5 og i tabell 1b kolonne 5 og 6 skal vektprosenten forhøyes med én.
2. For tunrapp (*Poa annua*) regnes ikke en andel på opptil 10 vektprosent av frø av andre rapparter som en urenhet.
3. For andre rapparter (*Poa spp.*) enn tunrapp (*Poa annua*) regnes ikke en andel på opptil 3 vektprosent av frø av andre rapparter som en urenhet.
4. For *Hedysarum coronarium* regnes ikke en andel på opptil 1 vektprosent av frø av *Melilotus spp.* som en urenhet.
5. Merknad b under tabell 1b om forekomst av rødkløver (*Trifolium pratense*) i frø av tiriltunge (*Lotus corniculatus*) gjelder ikke.
6. *Lupinus spp.*:

- a. Minste spesifikke renhet skal være 97 vektprosent
- b. Antallet frø av *Lupinus* spp. med en annen farge skal ikke overstige:
 - for bitterlupin: 4 %
 - for andre *Lupinus* spp.: 2 %
7. For *Vicia* spp. regnes ikke en andel på opptil 6 vektprosent av frø av *Vicia pannonica*, *Vicia villosa*, *Vicia benghalensis* eller beslektede kulturarter i frø av en annen relevant art som en urenhet.
8. For *Vicia pannonica*, *Vicia sativa*, *Vicia villosa* og *Vicia benghalensis* skal minste spesifikke renhet være 97 vektprosent.
9. For *Lathyrus cicera* skal minste spesifikke renhet være 90 vektprosent. For *Lathyrus cicera* regnes ikke en andel på opptil 5 vektprosent frø av beslektede arter som en urenhet.

0 Endret ved forskrifter 24 juni 2008 nr. 644, 19 feb 2010 nr. 292, 26 juni 2020 nr. 1447 (i kraft 1 juli 2020), 12 april 2022 nr. 747, 20 des 2022 nr. 2540 (i kraft 1 jan 2023).

II – BETE

Klassene prebasis, basis og sertifisert

1. Frøet skal være tilstrekkelig sortsekte og sortsrent.
2. Sjukdommer som begrenser frøets bruksverdi, skal være redusert til et minimum.
3. Vektprosenten av frø av andre plantearter skal ikke være større enn 0,3. I denne vektprosenten regnes ikke vekten av eventuelle granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre faste tilsetningsstoffer med.
4. Frøet skal forøvrig oppfylle kravene i tabell 3.
5. Prøvestørrelse til analyse av et frøparti skal være minimum 500 gram.

Tabell 3. *Klassene prebasis, basis og sertifisert frø av bete.*

Krav til renhet, spireevne og vanninnhold

Frø	Minste renhet	Minste spireevne	Høyeste vanninnhold
	% av vekt	% av antall	% av vekt
<i>Sukkerbete:</i>			
Genetisk monogerm frø	97	80	15
Teknisk monogerm frø (presisjonsfrø)	97	75	15
Flerkimet frø av sorter hvor prosenten av diploider er større enn 85	97	73	15
Annet frø	97	68	15
<i>Fôrbete:</i>			
Genetisk monogerm frø	97	73	15
Teknisk monogerm frø (presisjonsfrø)	97	73	15
Flerkimet frø av sorter hvor prosenten av diploider er større enn 85	97	73	15
Annet frø	97	68	15

I tillegg gjelder for:

- a. *Genetisk monogerm frø*

Minimum 90% av de spirte frøklyngene skal utvikle bare én kimplante.

Antall frøklynger som utvikler tre eller flere kimplanter skal ikke utgjøre mer enn 5% av de spirte frøklyngene.

b. Teknisk monogerm frø (presisjonsfrø)

1. Sukkerbete

Minst 70% av de spirte frøklyngene skal bare utvikle én kimplante.

Antall frøklynger som utvikler tre eller flere kimplanter skal ikke utgjøre mer enn 5% av de spirte frøklyngene.

2. Fôrbete

For de sortene hvor prosentandelen av diploider er større enn 85, skal minst 58% av de spirte frøklyngene utvikle bare én kimplante. For alt annet frø skal minst 63% av de spirte frøklyngene utvikle bare én kimplante.

Antall frøklynger som utvikler tre eller flere kimplanter skal ikke utgjøre mer enn 5% av de spirte frøklyngene.

c. Monogerm frø (genetisk og teknisk)

For klasse basis skal vektprosenten av avfall ikke overstige 1,0. For klasse sertifisert skal den ikke overstige 0,5.

For pillert frø skal analysen utføres på en offisielt uttatt prøve av frøet forberedt for pillering, dvs. av det frøet som har gjennomgått en delvis avskalling, gnidning eller sliping, men som ennå ikke er pillert.

III – Olje- og fiberplanter

A. Klassene prebasis, basis og sertifisert

1. Frøet skal være tilstrekkelig sortsekte og sortsrent

Følgende minimumsverdier gjelder for sortsrenhet:

<i>Art og klasse</i>	<i>Minste sortsrenhet, %</i>
<i>Brassica napus</i> ssp. <i>oleifera</i> (Raps), unntatt hybridsorter, sorter til andre formål enn fôr <i>Brassica rapa</i> (Rybs), sorter til andre formål enn fôr	
– klasse basis	99,9
– klasse sertifisert	99,7
<i>Brassica napus</i> ssp. <i>oleifera</i> (Raps), unntatt hybridsorter, sorter som kun skal brukes til fôr <i>Brassica rapa</i> (Rybs), sorter som kun skal brukes til fôr <i>Helianthus annuus</i> (Solsikke), unntatt hybridsorter, herunder deres bestanddeler <i>Sinapis alba</i> (Kvitsennep)	
– klasse basis	99,7
– klasse sertifisert, 1. generasjon	99,0
<i>Brassica napus</i> ssp. <i>oleifera</i> (Raps), hybridsorter, avlet ved hannsterilitet	
– klasse basis, hannlig komponent	99,9
– klasse basis, hunnlig komponent	99,0
– klasse sertifisert, høstraps	90,0
– klasse sertifisert, vårraps	85,0
<i>Linum usitatissimum</i> (Fiber-/oljelin)	
– klasse basis	99,7
– klasse sertifisert, 1. generasjon	98,0

– klasse sertifisert, 2. generasjon	97,5
<i>Glycine max</i> (Soya)	
– klasse basis	99,5
– klasse sertifisert	99,0

Minimumskravene til sortsrenhet kontrolleres i hovedsak ved vekstkontrollen.

2. Sjukdommer og skadedyr som begrenser frøets bruksverdi skal være redusert til et minimum.

Følgende krav gjelder for forekomst av sjukdommer som reduserer frøets nytteverdi:

- a. For frø av fiber- og oljelin skal prosentandelen av antall frø som er infisert med gråskimmel (*Botrytis*) ikke være større enn 5.
- b. For frø av fiber- og oljelin må prosentandelen av antall frø som er infisert med andre sjukdommer enn gråskimmel, særlig med rotbrann (*Phoma exigua var. linicola*), visnesyke (*Colletotrichum linicola*), *Fusarium* spp. og *Alternaria linicola*, ikke være større enn 5 i alt.

I fiberlin skal prosentandelen av antall frø som er infisert med rotbrann, ikke overstige 1.

- c. For frø av rybs og kvitsennep skal antallet av hvileknoller eller bruddstykker av *Sclerotinia sclerotiorum* ikke være større enn fem, og for frø av raps og solsikke skal ikke antallet være større enn 10 i den analyseprøven som er oppført i tabell 4, kolonne 11.

Denne undersøkelsen skal ikke gjennomføres uten at det er grunn til å tro at kravene ikke er tilfredsstilt.

- d. For frø av soya må det ikke være påvist *Pseudomonas syringae* pv. *glycinea* i mer enn fire av fem delprøver i en prøve på minst 5000 frø.
- e. For frø av soya må frø smittet med *Diaporthe phaseolorum* ikke overstige 15%.
- f. For frø av soya må vektprosent avfall ikke overstige 0,3%.

3. Frøet skal ellers oppfylle kravene i tabell 4.

Tabell 4. Krav til spireevne, renhet og innhold av frø pr. prøve av andre arter, prøvestørrelse til bestemmelse av frø av andre arter, samt minste prøvestørrelse til analyse av et frøparti.

For å lese tabellen i pdf, se her:

Merknader til kravene for klassene prebasis, basis og sertifisert av olje- og fiberplanter:

- a. Vektprosenten av frø av andre plantearter i kål-artene og kvitsennep skal ikke overstige 0,3.
- b. De kravene som det vises til i kolonnene 4–12 og underpunktene c–e nedenfor gjelder for analyse av den vektmengde som er oppgitt i kolonne 13.
- c. Det maksimale innholdet av frø fastsatt i kolonne 4 omfatter også frø av de artene som er nevnt under kolonnene 5–12 i tabellen.
- d. For frøpartier av karve og opiumsvalmue skal det bare gjennomføres bestemmelser av andre plantearter når det er grunn til å tro at kravene ikke er tilfredsstilt.
- e. Undersøkelse for frø av *Cuscuta* spp. skal bare gjennomføres når det er grunn til å tro at kravene ikke er tilfredsstilt.

Ett frø av *Cuscuta* spp. i prøvene av kålartene, karve, fiber- og oljelin, opiumsvalmue og kvitsennep regnes ikke som urenheter dersom en ny prøve finnes fri for frø av *Cuscuta* spp.

B. Klasse handelsfrø

Klasse handelsfrø av kvitsennep, sareptasennep og svartseennep skal være tilstrekkelig artsekte og oppfylle kvalitetskravene i vedlegg C1 III A punkt 2 og 3.

- 0 Endret ved forskrifter 24 juni 2008 nr. 644, 19 feb 2010 nr. 292, 23 des 2016 nr. 1881 (i kraft 1 jan 2017), 26 juni 2020 nr. 1447 (i kraft 1 juli 2020).

IV – Kvalitetskrav ved vekstkontroll og kontroll dyrking

Kravene gjelder for alt jordbruksfrø både under del I, II og III.

Vekstkontroll

<i>Vekst</i>	<i>Klasse P og B</i>	<i>Klasse C</i>
Raigras: Maksimum raigras av annen art – planter pr. dekar	20	100
Hybrider av raps (avlet ved hannsterilitet):		– Maksimum%-vis annen sort/avvikende type
	Innavlede linjer – 0,1% Enkelthybrider: Hannkomponent – 0,1% Hunnkomponent – 0,2%	Hannkomponent – 0,3% Hunnkomponent – 1,0%
– Minimum hannsterilitet	99%	98%
Øvrige arter: Maksimum annen sort/avvikende type – planter pr. dekar	33	100

Forekomsten av skadelige organismer skal være lavest mulig. For frø av soya gjelder kravet om lavest mulig forekomst av skadegjørere særlig for *Pseudomonas syringae* pv. *glycinea*, *Diaporthe phaseolorum* var. *caulivora* og var. *sojæ*, *Phialophora gregata* og *Phytophthora megasperma* f.sp. *glycinea*.

Kontrolldyrking

<i>Klasse</i>	<i>Maksimum annen sort/avvikende type planter pr. rute (10 m²)</i>
PREBASIS	1
BASIS	1
SERTIFISERT	2

0 Endret ved forskrift 15 nov 2017 nr. 1784 (i kraft 1 jan 2018).

C2 – Krav til merking

Del 1 – Krav til offisiell merking jf. § 17

a. Alle pakningsstørrelser av klasse prebasis og basis, og pakninger unntatt småpakninger av klasse sertifisert:

1. «EØS – regler og krav»
2. Kontrollmyndighet og land (når sertifisert i Norge: «Mattilsynet – Norge»)
3. Partinummer og unikt løpenummer
4. Forseglingsmåned og -år
5. Art, vitenskapelig navn som kan skrives i forkortet form, med eller uten autornavn
6. Sort, skrevet med latinske bokstaver
7. Klasse
8. Avlsland
9. Netto- eller bruttovekt
10. Andre opplysninger
11. For hybride sorter eller innavlede linjer skal følgende oppgis:

For klasse basis når den hybride eller innavlede linjen som frøet tilhører, er offisielt godkjent:

Navnet på denne offisielt godkjente komponenten, med eller uten henvisning til

den endelige sort. Hybrider eller innavlede linjer som utelukkende brukes som komponenter i endelige sorter skal betegnes «komponent».

For klasse basis i andre tilfeller:

Navnet, som kan angis i kode, på den komponent som basisfrøet tilhører, fulgt av en henvisning til den endelige sort, med eller uten henvisning til den funksjon (hannlig eller hunnlig) komponenten har og fulgt av betegnelsen «komponent».

For klasse sertifisert:

Navnet på sorten som det sertifiserte frøet tilhører og betegnelsen «hybrid».

Merknader:

1. For frø av bete skal det opplyses under punkt 5 om det er frø av fôrbete eller av sukkerbete. For frø av raisvingel skal artsnavnene innenfor slektene Festuca og Lolium opplyses.
2. For frø av bete skal det opplyses under punkt 6 om frøet er genetisk monogermt eller teknisk monogermt (presisjonsfrø).
3. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av frøet, skal stoffene og tilnærmet vektforhold i forhold til vekten av rent frø oppgis. For betefrø kan antall *frøhoder* oppgis.
4. For klasse sertifisert oppgis antall generasjoner etter klasse basis under punkt 7.
5. For en sammensatt sort er det under punkt 6 tilstrekkelig å oppgi betegnelsen «sammensatt sort» foran sortsnavnet dersom vektforholdet er skriftlig meddelt kjøperen og registrert av Mattilsynet.
6. Ved ny prøve og analyse som viser at partiet fortsatt tilfredsstiller kravet til spireevne, skal pakningene tilleggsmerkes med «Ny prøve uttatt måned og år», jf. § 22 tredje og fjerde ledd. Tilleggsmerkingen kan også inneholde siste salgsdato.

Dersom såvareforretningen har digital løsning som støtter sporing og oppfølging av nye spireanalyser er dette tilstrekkelig dokumentasjon.

b. Alle pakningsstørrelser med frøblandinger av klasse prebasis og basis, og pakninger unntatt småpakninger med frøblandinger av klasse sertifisert

1. «EØS – regler og krav»
2. Kontrollmyndighet og land (når sertifisert i Norge: «Mattilsynet – Norge»)
3. Blandingens nummer og unikt løpenummer
4. Forseglingmåned og -år
5. «Frøblanding til» (bruksformål)
6. Frøblandingens navn eller artenes/sortenes vektforhold.
7. Netto- eller bruttovekt
8. Andre opplysninger

Merknader:

1. Det er tilstrekkelig å oppgi betegnelsen på frøblandingen under punkt 6 dersom vektforholdet er skriftlig meddelt kjøperen og registrert av Mattilsynet.
2. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av frøet, skal stoffenes vekt, frøvekt og totalvekt av tilsetningsstoffer og frø, oppgis.
3. For frø av raisvingel skal det opplyses under punkt 6 om artsnavnene innenfor slektene Festuca og Lolium.
4. Ved ny prøve og analyse som viser at partiet fortsatt tilfredsstiller kravet til spireevne, skal pakningene tilleggsmerkes med «Ny prøve uttatt måned og år», jf. § 22 tredje og fjerde ledd. Tilleggsmerkingen kan også inneholde siste salgsdato.

Dersom såvareforretningen har digital løsning som støtter sporing og oppfølging av nye spireanalyser er dette tilstrekkelig dokumentasjon.

c. Pakninger, unntatt småpakninger, med handelsfrø:

1. «EØS – regler og krav»
2. «Handelsfrø (ikke sertifisert for sortsekthet)»
3. Kontrollmyndighet og land, (når godkjent i Norge: «Mattilsynet – Norge»)
4. Partinummer og unikt løpenummer

5. Siste omsetningsdato
6. Art, vitenskapelig navn som kan skrives i forkortet form, med eller uten autornavn
7. Forseglingmåned og -år
8. Avlsområde
9. Netto- eller bruttovekt
10. Andre opplysninger

Merknader:

1. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av frøet, skal stoffenes vekt, frøvekt og totalvekt av tilsetningsstoffer og frø, oppgis.
2. Ved ny prøve og analyse som viser at partiet fortsatt tilfredsstiller kravet til spireevne, skal pakningene tilleggsmerkes med «Ny prøve uttatt måned og år», jf. § 22 tredje og fjerde ledd. Tilleggsmerkingen kan også inneholde siste salgsdato.

Dersom såvareforretningen har digital løsning som støtter sporing og oppfølging av nye spireanalyser er dette tilstrekkelig dokumentasjon.

d. Partier med ikke endelig sertifisert frø:

1. «Ikke endelig sertifisert såvare»
2. «Mattilsynet – Norge»
3. Partinummer og unikt løpenummer
4. Art, vitenskapelig navn som kan skrives i forkortet form, med eller uten autornavn
5. Sort, skrevet med latinske bokstaver
6. Klasse
7. Oppgitt nettovekt eller antall frø og eventuelt bruttovekt
8. Hybridsorter skal ha betegnelsen «hybrid»

e. Pakninger med såvarer av ikke endelig godkjent sort

1. Kontrollmyndighet og land (når godkjent i Norge: «Mattilsynet – Norge»)
2. Partinummer og unikt løpenummer
3. Forseglingmåned og -år
4. Art, vitenskapelig navn som kan skrives i forkortet form, med eller uten autornavn
5. Foreslått sortnavn og søknadsnummer for oppføring på den offisielle sortslisten
6. «Sorten er ennå ikke oppført på offisiell sortsliste»
7. «Bare til analyser og prøver»
8. Netto- eller bruttovekt, antall frø eller frøklynger.

Merknader:

1. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av frøet, skal stoffenes vekt, frøvekt og totalvekt av tilsetningsstoffer og frø, oppgis.

0 Endret ved forskrifter 15 mars 2006 nr. 308, 28 mars 2017 nr. 392 (i kraft 1 april 2017), 26 juni 2020 nr. 1447 (i kraft 1 juli 2020), 26 juni 2020 nr. 1448 (i kraft 1 juli 2020), 12 april 2022 nr. 747.

Del 2 – Krav til varedeklarasjon (leverandøretikett) jf. § 18

a. EØS-småpakning A:

1. «EØS-småpakning A»
2. Firmanavn
3. Medlemslandets navn eller forkortelse og eventuelt kontrollmyndighetens navn
4. Partinummer
5. Siste omsetningsdato
6. «Frøblanding til» (bruksformål)
7. Netto- eller bruttovekt
8. Artenes/sortenes vektforhold
9. Artenes/sortenes spireevne

10. Andre opplysninger

Merknader:

1. Opplysning om siste omsetningsdato, jf. punkt 5, kreves bare for frø utveid i Norge.
2. Det er tilstrekkelig å oppgi betegnelsen på frøblanding under punkt 8 dersom vektforholdet er skriftlig meddelt kjøperen og registrert av Mattilsynet.
3. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av frøet, skal stoffenes vekt, frøvekt og totalvekt av tilsetningsstoffer og frø, oppgis.
4. Under pkt. 10 skal opplysninger om eventuell bruk av beisemiddel oppgis, jf. § 35 andre ledd.

b-1. EØS-småpakning B – rene arter:

1. «EØS-småpakning B»
2. Firmanavn
3. Medlemslandets navn eller forkortelse og eventuelt kontrollmyndighetens navn
4. Partinummer
5. Siste omsetningsdato
6. Art, vitenskapelig navn som kan skrives i forkortet form, med eller uten autornavn
7. Sort
8. Klasse
9. Netto- eller bruttovekt
10. Spireevne
11. Andre opplysninger

Merknader:

1. Opplysning om siste omsetningsdato, jf. punkt 5, kreves bare for frø utveid i Norge.
2. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av frøet, skal stoffenes vekt, frøvekt og totalvekt av tilsetningsstoffer og frø, oppgis.
3. Under pkt. 11 skal opplysninger om eventuell bruk av beisemiddel oppgis, jf. § 35 andre ledd.

b-2. EØS-småpakning B – artsblandinger:

1. «EØS-småpakning B»
2. Firmanavn
3. Medlemslandets navn eller forkortelse og eventuelt kontrollmyndighetens navn
4. Partinummer
5. Siste omsetningsdato
6. Frøblanding til ... (bruksformål)
7. Netto- eller bruttovekt
8. Artenes/sortenes vektforhold
9. Artenes/sortenes spireevne
10. Andre opplysninger

Merknader:

1. Opplysning om siste omsetningsdato, jf. punkt 5, kreves bare for frø utveid i Norge.
2. Det er tilstrekkelig å oppgi betegnelsen på frøblanding under punkt 8 dersom vektforholdet er skriftlig meddelt kjøperen og registrert av Mattilsynet.
3. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av frøet, skal stoffenes vekt, frøvekt og totalvekt av tilsetningsstoffer og frø, oppgis.
4. Under pkt. 10 skal opplysninger om eventuell bruk av beisemiddel oppgis, jf. § 35 andre ledd.

c. EØS-småpakning betet:

1. «EØS-småpakning betet»

2. Firmanavn
3. Medlemslandets navn eller forkortelse og eventuelt kontrollmyndighetens navn
4. Partinummer
5. Siste omsetningsdato
6. Art, vitenskapelig navn som kan skrives i forkortet form, med eller uten autornavn. Det skal angis om det er fôrbete eller sukkerbete.
7. Sort. Det skal angis om frøet er monogermt eller presisjonsfrø
8. «Klasse sertifisert»
9. Netto- eller bruttovekt, antall frø eller frøklynger
10. Spireevne
11. Andre opplysninger.

Merknader:

1. Opplysning om siste omsetningsdato, jf. punkt 5, kreves bare for frø utveid i Norge.
2. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av frøet, skal stoffenes vekt, frøvekt og totalvekt av tilsetningsstoffer og frø, oppgis.
3. Under pkt. 11 skal opplysninger om eventuell bruk av beisemiddel oppgis, jf. § 35 andre ledd.

d. Alle pakningsstørrelser (inkludert frøblandinger) av klasse prebasis, basis og ikke endelig godkjent sort, og pakninger unntatt småpakninger (inkludert frøblandinger) av klasse sertifisert og handelsfrø:

1. Firmanavn
2. Art, sort, klasse og partinummer.
3. Minimum spireevne (%):
4. Minste renhet (%):
5. Andre opplysninger (f.eks. varenummer, strekkode, QR-kode, hvis frøblanding eventuelt navn på denne, siste salgsdato)

Merknader:

1. Pkt. 2 gjelder ikke dersom varedeklarasjonen inngår klart adskilt fra, men likevel som en del av den samme fysiske merkelappen som den offisielle merkingen.
2. Under pkt. 3 skal konstatert spireevne oppgis når Mattilsynet har tillatt omsetning av såvarer av klasse prebasis og basis selv om kravet til spireevne ikke er oppfylt, jf. § 13 andre ledd.
3. Under pkt. 5 skal opplysninger om eventuell bruk av beisemiddel oppgis, jf. § 35 andre ledd.
4. Punktene 2, 3 og 4 gjelder ikke for frøblandinger.

0 Endret ved forskrifter 15 mars 2006 nr. 308, 26 juni 2020 nr. 1447 (i kraft 1 juli 2020), 12 april 2022 nr. 747.

Del 3 – Merkingens farge og størrelse jf. § 17 og § 18

Offisiell merkelapp

Klasse	Farge	Størrelse
P	Hvit med fiolett diagonalstripe	Min. 110 x 67 mm
B	Hvit	Min. 110 x 67 mm
C1	Blå	Min. 110 x 67 mm
C2	Rød	Min. 110 x 67 mm
Blandinger	Grønn	Min. 110 x 67 mm
Sammensatt sort av olje- og fiberplanter	Grønn med blå diagonalstripe	Min. 110 x 67 mm
Handelsfrø	Brun	Min. 110 x 67 mm
Ikke endelig sertifisert frø	Grå	Min. 110 x 67 mm

Sort som ennå ikke er endelig godkjent	Oransje	Min. 110 x 67 mm
--	---------	------------------

Varedeklarasjon

Pakning	Klasse	Farge
EØS-småpakning A		Grønn
EØS-småpakning B	Basis	Hvit
EØS-småpakning B	Ren art av C eller C1	Blå
EØS-småpakning B	Ren art av C2	Rød
EØS-småpakning B	Blandinger	Grønn
EØS-småpakning B	Handelsfrø	Brun
EØS-småpakning betet	C	Blå

0 Endret ved forskrifter 15 mars 2006 nr. 308, 12 april 2022 nr. 747.

Del 4 – Særlig merking jf. § 20

a. Varedeklarasjon på pakninger med jordbruksfrø til vitenskapelig formål eller foredlingsformål:

Frø som skal brukes til vitenskapelig formål eller til foredlingsformål skal inneholde følgende opplysninger:

1. Firmanavn
2. Art
3. Sort
4. «Bare til vitenskapelig formål eller til foredlingsformål»
5. Andre opplysninger

b. Varedeklarasjon på pakninger med foredlermateriale av jordbruksfrø:

Foredlermateriale som skal brukes til avl av klasse prebasis merkes «Foredlermateriale til formering».

0 Endret ved forskrifter 28 mars 2017 nr. 392 (i kraft 1 april 2017), 12 april 2022 nr. 747.

C3 – Vilkår for produksjon av større partier av grasfrø (§ 3 d)

I. Søknad til Mattilsynet

1. Virksomheter som ønsker å produsere partier opptil 25 tonn av grasarter, jf. § 3 d), skal sende søknad til Mattilsynet.
2. Det skal sendes en søknad pr. produksjonsanlegg med angivelse av de artsgrupper og arter som søknaden gjelder, jf. punkt 3.
3. Det kan søkes samlet for følgende to artsgrupper:
 - a. *Festuca arundinacea*, *Festuca pratensis*, x *Festulolium*, *Lolium multiflorum*, *Lolium perenne*, *Lolium x hybridum* og *Phleum pratense*
 - b. *Dactylis glomerata*, *Festuca filiformis*, *Festuca ovina*, *Festuca rubra*, *Festuca trachyphylla*, *Poa pratensis* og *Poa trivialis*.

Øvrige arter skal søkes om enkeltvis.

II. Dokumentasjon for homogenitet

Mattilsynet kan gi virksomheten tillatelse til, for det enkelte produksjonsanlegg, å produsere partier på opptil 25 tonn av grasarter når det kan dokumenteres at produksjonsanlegget kan produsere homogene partier. Følgende krav må være oppfylt for hver artsgruppe eller art under

punkt I, nr. 3:

- a. det er gjennomført heterogenitetstest på seks partier etter reglene fra International Seed Testing Association (ISTA). Testen skal vise at minst fem av disse partier er homogene,
- b. partiene som testes skal være på mellom 10 501 kg og opp til maksimalt 26 250 kg, og
- c. for arter som ikke er nevnt ovenfor i punkt I, nr. 3, bokstav a) og b), skal dokumentasjonen fremskaffes for hver art.

III. Stikkprøvebasert heterogenitetstest

1. Når produksjonsanlegget er godkjent for produksjon av større partier, jf. punkt II, kan virksomheten produsere og markedsføre slike partier uten å foreta heterogenitetstest av hvert parti av de arter eller artsgrupper produksjonsanlegget er godkjent for.
2. Ved produksjonsanlegget skal det på stikkprøvebasis foretas heterogenitetstest av produksjonen innenfor hver artsgruppe eller art, jf. punkt I, nr. 3, etter følgende retningslinjer:
 - a. av de første 100 større partier av grasarter skal det i tillegg til de seks heterogenitetstester som lå til grunn for godkjenningen, jf. punkt II, nr. 3, bokstav a), plukkes ut ytterligere fire partier til heterogenitetstest (fire prosent stikkprøvekontroll),
 - b. hvis ingen av de fire kontrollerte partier under a) er heterogene reduseres stikkprøvekontrollen til tre prosent for de neste 100 partier og til to prosent for de påfølgende 100 partier etter der igjen,
 - c. hvis en stikkprøve viser et heterogent parti, skal stikkprøvekontrollen fortsatt være på fire prosent, øke igjen fra tre til fire prosent, eller øke fra to til tre prosent avhengig av utgangspunktet for stikkprøvefrekvens.
3. Kun én av seks etterfølgende, heterogenitetstestede partier produsert på et produksjonsanlegg kan være heterogen. Det vil si at en heterogen prøve skal etterfølges av minst fem homogene prøver for at virksomheten kan opprettholde tillatelsen til å produsere og markedsføre større partier av grasarter av den aktuelle artsgruppe eller art ved det aktuelle produksjonsanlegget. Produksjonen av større partier kan kun gjenopptas hvis dokumentasjonen, jf. punkt II, fremskaffes på nytt, og godkjennes av Mattilsynet.

0 C3 tilføyd ved forskrift 6 mars 2014 nr. 253, endret ved forskrift 15 nov 2017 nr. 1784 (i kraft 1 jan 2018).

C4 – Vilkår for omsetning av naturfrøblandinger (§ 21c)

1. Direkte innsamlede naturfrøblandinger:

- a. Frøblandingen skal være høstet på et sted (innsamlingsstedet) i et kildeområde som ikke har vært tilsådd siste 40 år før søknaden fremmes. Kildeområdet skal være i opprinnelsesområdet for blandingen.
- b. Frøene kan renses før omsetning.
- c. Prosentandelen av arter som er typiske for naturtypen på innsamlingsstedet og av betydning for bevaring av plantegenetiske ressurser, skal være tilstrekkelig til å kunne gjenskape naturtypen på innsamlingsstedet.
- d. Spireevnen til artene omtalt i bokstav c skal dokumenteres og være tilstrekkelig til å kunne gjenskape naturtypen på innsamlingsstedet.
- e. Blanding kan maksimalt inneholde 1 % i forhold til vekt, av arter som ikke er av betydning for bevaring av de plantegenetiske ressursene.
- f. Blanding skal ikke inneholde frø av *Avena fatua* L, *Avena sterilis*, *Cuscuta* spp. og *Echinochloa crus-galli*.
- g. Blanding kan maksimalt inneholde 0,05 % i forhold til vekt, av andre *Rumex* spp. enn *Rumex acetosella* og *Rumex maritimus*.
- h. Prøvetaking og analyser som ligger til grunn for vurdering av kravene i bokstav c til g, skal være gjort i henhold til § 14.

2. Oppformerte naturfrøblandinger:

- a. Frø av enkeltarter skal være høstet på et sted (innsamlingsstedet) i et kildeområde som ikke har vært tilsådd siste 40 år før søknaden fremmes og oppformert atskilt fra hverandre et annet sted enn på innsamlingsstedet. Kildeområdet skal være i opprinnelsesområdet for blandingen.

- b. Frøene kan maksimalt være oppformert i fem generasjoner.
- c. Frøblanding skal inneholde arter omtalt i bokstav a, som er typiske for naturtypen på innsamlingsstedet og av betydning for bevaring av plantegenetiske ressurser.
- d. Såvarer av de artene i frøblanding som står oppført i vedlegg A1, Jordbruksvekster, punkt II Fôrvekster og gras til grøntanlegg, nr. 1 til 3 skal oppfylle kravene til handelsfrø når det gjelder renhet og innblanding av andre arter.
- e. Opplysninger om spireevnen til de enkelte artene skal dokumenteres.
- f. Blandingen skal ikke inneholde frø av *Avena fatua* L, *Avena sterilis*, *Cuscuta* spp. og *Echinochloa crus-galli*.
- g. Blandingen kan maksimalt inneholde 0,05 % i forhold til vekt, av andre *Rumex* spp. enn *Rumex acetosella* og *Rumex maritimus*.
- h. Prøvetaking og analyser som ligger til grunn for vurdering av kravene i bokstav d til g skal være gjort i henhold til § 14.

0 Tilføyd ved forskrift 5 jan 2015 nr. 6, endret ved forskrifter 26 juni 2020 nr. 1447 (i kraft 1 juli 2020), 20 des 2022 nr. 2540 (i kraft 1 jan 2023).

D Vedlegg om grønnsaksfrø

D1 – Krav til kvalitet (§ 13)

I – Krav til frøet

Kravene kontrolleres ved laboratorieanalysen.

1. Frøet skal være tilstrekkelig sortsekte og sortsrent.
2. Sjukdommer og skadedyr som begrenser frøets bruksverdi, skal være redusert til et minimum.
3. Frøet skal tilfredsstille de krav til spireevne, renhet og innhold av frø av andre plantearter oppført i tabellen nedenfor.

<i>Arter</i>	<i>Minste spireevne, %</i>	<i>Minste renhet, % av vekt</i>	<i>Største innhold av frø av andre plantearter, % av vekt</i>	<i>Prøvestr. til analyse av et frøparti, gram</i>
<i>Allium cepa</i> L. (Kepaløk)	70	97	0,5	25
<i>Allium fistulosum</i> L. (Pipeløk)	65	97	0,5	15
<i>Allium porrum</i> (Purre)	65	97	0,5	20
<i>Allium sativum</i> (Hvitløk)	65	97	0,5	20
<i>Allium schoenoprasum</i> (Gressløk)	65	97	0,5	15
<i>Anthriscus cerefolium</i> (L.) Hoffm. (Kjørvel)	70	96	1,0	20
<i>Apium graveolens</i> L. (Stilk- og knollselleri)	70	97	1,0	5
<i>Asparagus officinalis</i> L. (Matasparges)	70	96	0,5	100
<i>Beta vulgaris</i> - Gruppen rødbete	50	97	0,5	100
- Gruppen andre enn rødbete	70	97	0,5	100
<i>Brassica napus</i> L. (Kålrot)	80	98	1,0 (0,5 av en enkelt art)	200 100 til

				antallsanalyse n
<i>Brassica oleracea</i> L. - Gruppen blomkål	70	97	1,0	25
<i>Brassica oleracea</i> L. - Gruppen andre enn blomkål	75	97	1,0	25
<i>Capsicum annuum</i> L. (Paprika og chilipepper)	65	97	0,5	40
<i>Cichorium endivia</i> L. (Endivie)	65	95	1,0	15
<i>Cichorium intybus</i> L. - Gruppen witloof (julesalat) - Gruppen salatsikori (bredbladet eller italiensk)	65	95	1,5	15
<i>Cichorium intybus</i> L. - Gruppen rotsikori	80	97	1,0	50
<i>Citrullus lanatus</i> (Thunb.) Matsum & Nakai (Vannmelon)	75	98	0,1	250
<i>Cucumis melo</i> L. (Melon)	75	98	0,1	100
<i>Cucumis sativus</i> L. (Agurk)	80	98	0,1	25
<i>Cucurbita maxima</i> Duchesne (Kjempegresskar)	80	98	0,1	250
<i>Cucurbita pepo</i> L. (Mandelgresskar)	75	98	0,1	150
<i>Cynara cardunculus</i> L. (Kardonskock)	65	96	0,5	50
<i>Daucus carota</i> L. (Gulrot)	65	95	1,0	10
<i>Foeniculum vulgare</i> Mill. (Fennikel)	70	96	1,0	25
<i>Lactuca sativa</i> L. (Hagesalat)	75	95	0,5	10
<i>Petroselinum crispum</i> (Mill.) Nyman ex A.W. Hill (Persille)	65	97	1,0	10
<i>Phaseolus coccineus</i> L. (Prydbønne)	80	98	0,1	1000
<i>Phaseolus vulgaris</i> L. (Hagebønne)	75	98	0,1	700
<i>Pisum sativum</i> L. (Hageert)	80	98	0,1	500
<i>Raphanus sativus</i> L. (Hagereddik)	70	97	1,0	50
<i>Rheum rhabarbarum</i> L. (Matrabrabra)	70	97	0,5	135
<i>Scorzonera hispanica</i> L. (Skorsonerrot)	70	95	1,0	30
<i>Solanum lycopersicum</i> L. (Tomat)	75	97	0,5	20

<i>Solanum melongena</i> L. (Aubergin)	65	96	0,5	20
<i>Spinacia oleracea</i> L. (Spinat)	75	97	1,0	75
<i>Valerianella locusta</i> (L.) Laterr. (Vårsalat)	65	95	1,0	20
<i>Vicia faba</i> L. (partim) (Bønnevikke)	80	98	0,1	1000
<i>Zea mays</i> L. (partim) (perlemais)	85	98	0,1	1000
<i>Zea mays</i> L. (partim) (sukkermais)	80	98	0,1	1000

For hybrid sorter kan prøvens minstevekt være en fjerdedel av den fastsatte vekten, dog minst 5 gram og inneholde minst 400 frø.

Ytterligere krav:

4. Såvare av belgplanter må ikke være angrepet eller inneholde levende insekter av:
 - Acanthoscelides obtectus* (bønnefrøbille)
 - Bruchus affinis* Froel
 - Bruchus atomarius* L.
 - Bruchus pisorum* L. (ertefrøbille)
 - Bruchus rufimanus* Boh.
5. Såvaren må ikke være angrepet av eller inneholde levende Acarina (midd).
6. Såvaren skal ikke inneholde frø av *Avena fatua* L. (floghavre) og norskproduserte såvarer skal heller ikke inneholde *Echinochloa crus-galli* (hønsehirse).

0 Endret ved forskrifter 2 okt 2007 nr. 1105, 24 juni 2008 nr. 644, 19 feb 2010 nr. 292, 25 mars 2014 nr. 344, 26 juni 2020 nr. 1447 (i kraft 1 juli 2020), 26 juni 2020 nr. 1448 (i kraft 1 juli 2020), 12 april 2022 nr. 747.

II – Kvalitetskrav ved vekstkontroll

Bestanden skal være tilstrekkelig sortsekte og sortsren.

D2 – Krav til merking

Del 1 – Krav til offisiell merking jf. § 17

a. Alle pakningsstørrelser av klasse prebasis og basis, og pakninger unntatt småpakninger av klasse sertifisert:

1. «EØS – regler og krav»
2. Kontrollmyndighet og land (når sertifisert i Norge: «Mattilsynet – Norge»)
3. Partinummer og unikt løpenummer
4. Forseglingstidspunkt og -år
5. Art, vitenskapelig navn som kan skrives i forkortet form, med eller uten autornavn
6. Sort
7. Klasse
8. Avlsland
9. Nettovekt eller antall frø og eventuelt bruttovekt
10. Andre opplysninger
11. For hybride sorter eller innavlede linjer skal følgende oppgis:
 - For klasse basis når den hybride eller innavlede linjen som frøet tilhører, er offisielt godkjent:
 - Navnet på denne offisielt godkjente komponenten, med eller uten henvisning til den endelige sort. Hybrider eller innavlede linjer som utelukkende brukes som komponenter i endelige sorter skal betegnes «komponent».

For klasse basis i andre tilfeller:

Navnet, som kan angis i kode, på den komponent som basisfrøet tilhører, fulgt av en henvisning til den endelige sort, med eller uten henvisning til den funksjon (hanlig eller hunlig) komponenten har og fulgt av betegnelsen «komponent».

For klasse sertifisert:

Navnet på sorten som det sertifiserte frøet tilhører og betegnelsen «hybrid».

Merknader:

1. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av frøet, skal stoffene og tilnærmet vektforhold i forhold til vekten av rent frø oppgis. For pillert frø kan det istedet oppgis antall frø og skrives «Pillert».
2. For frø av bete skal det opplyses under punkt 6 om frøet er genetisk monogermt eller teknisk monogermt (presisjonsfrø).
3. Ved ny prøve og analyse som viser at partiet fortsatt tilfredsstiller kravet til spireevne, skal pakningene tilleggsmerkes med «Ny prøve uttatt måned og år», jf. § 22 tredje og fjerde ledd. Tilleggsmerkingen kan også inneholde siste salgsdato.

Dersom såvareforretningen har digital løsning som støtter sporing og oppfølging av nye spireanalyser er dette tilstrekkelig dokumentasjon.

b. Partier med ikke endelig sertifisert frø:

1. «Ikke endelig sertifisert såvare»
2. «Mattilsynet – Norge»
3. Partinummer og unikt løpenummer
4. Art, vitenskapelig navn som kan skrives i forkortet form, med eller uten autornavn
5. Sort
6. Klasse
7. Oppgitt nettovekt eller antall frø og eventuelt bruttovekt

0 Endret ved [forskrifter 28 mars 2017 nr. 392](#) (i kraft 1 april 2017), [26 juni 2020 nr. 1447](#) (i kraft 1 juli 2020), [12 april 2022 nr. 747](#).

Del 2 – Krav til varedeklarasjon (leverandøretikett) jf. § 18

a. Alle pakningsstørrelser av klasse prebasis og basis, og pakninger unntatt småpakninger av klasse sertifisert:

1. Firmanavn
2. Art, sort, klasse og partinummer
3. Minimum spireevne (%):
4. Minste renhet (%):
5. Andre opplysninger

Merknader:

1. Under pkt. 3 skal konstatert minimum spireevne oppgis når Mattilsynet har tillatt omsetning av såvarer av klasse prebasis og basis selv om kravet til spireevne ikke er oppfylt, jf. § 13 andre ledd.
2. Under pkt. 5 skal opplysninger om eventuell bruk av beisemiddel oppgis, jf. § 35 andre ledd.

b. Småpakninger med grønnsaksfrø av klasse sertifisert, og alle pakningsstørrelser med grønnsaksfrø av klasse standard og tradisjonssorter:

1. «EØS-regler og krav»
2. Firmanavn
3. Året for forsegling, eller utgangen av året for seneste undersøkelse av spireevne
4. Art, botanisk betegnelse (for sortsblandinger skal det i tillegg stå «Sortsblanding av ... »).
5. Sortsnavn (for tradisjonssorter av grønnsaker skal det i tillegg stå: «Tradisjonssort»).
6. Klasse (gjelder ikke tradisjonssorter av grønnsaker og sortsblandinger).
7. For tradisjonssorter av grønnsaker og for sortsblandinger skal spireevne oppgis.
8. Partinummer.

9. Oppgitt nettovekt eller antall frø, eventuelt bruttvekt (For sortsblandinger skal blandingsforhold mellom sortene oppgis på samme måte).
10. Andre opplysninger.

Merknader:

1. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av frøet, skal stoffenes vekt, frøvekt og totalvekt av tilsetningsstoffer og frø, oppgis.
2. Under pkt. 10 skal opplysninger om eventuell bruk av beisemiddel oppgis, jf. § 35 andre ledd.

c. Grønnsaksfrø av ikke endelig godkjent sort

1. Forseglingmåned og -år
2. Art, vitenskapelig navn som kan skrives i forkortet form, med eller uten autornavn
3. Foreslått sortsnavn og søknadsnummer for oppføring på den offisielle sortslisten
4. «Sorten er ennå ikke oppført på offisiell sortsliste»
5. Partinummer
6. Oppgitt nettovekt, antall frø eller frøklynger og eventuelt bruttvekt.
7. Andre opplysninger

Merknader:

1. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av frøet, skal stoffenes vekt, frøvekt og totalvekt av tilsetningsstoffer og frø, oppgis.
2. Under pkt. 7 skal opplysninger om eventuell bruk av beisemiddel oppgis, jf. § 35 andre ledd.

0 Endret ved forskrifter 31 mai 2011 nr. 567, 16 mai 2013 nr. 529, 26 juni 2020 nr. 1447 (i kraft 1 juli 2020), 12 april 2022 nr. 747.

Del 3 – Merkingens farge og størrelse jf. § 17 og § 18

<i>Klasse</i>	<i>Farge</i>	<i>Størrelse</i>
P	Hvit med fiolett diagonalstripe	Min. 110 x 67 mm
B	Hvit	Min. 110 x 67 mm
C	Blå	Min. 110 x 67 mm
St	Mørkegul	Min. 110 x 67 mm
Ikke endelig sertifisert frø	Grå	Min. 110 x 67 mm
Sort som ennå ikke er endelig godkjent	Oransje	–

Merknad: Kravet til minimumsstørrelse på merkingen gjelder ikke for småpakninger.

0 Endret ved forskrift 12 april 2022 nr. 747.

Del 4 – Særlig merking jf. § 20

a. Varedeklarasjon på pakninger med grønnsaksfrø til vitenskapelig formål eller foredlingsformål:

Frø som skal brukes til vitenskapelig formål eller til foredlingsformål skal inneholde følgende opplysninger:

1. Firmanavn
2. Art
3. Sort
4. «Bare til vitenskapelig formål eller til foredlingsformål»
5. Andre opplysninger

b. Varedeklarasjon på pakninger med foredlermateriale av grønnsaksfrø:

Foredlermateriale som skal brukes til avl av prebasisfrø merkes «Foredlermateriale til formering».

0 Endret ved [forskrifter 15 mars 2006 nr. 308](#), [28 mars 2017 nr. 392](#) (i kraft 1 april 2017), [26 juni 2020 nr. 1447](#) (i kraft 1 juli 2020), [12 april 2022 nr. 747](#).

E Varedeklarasjon for såvare av bevaringsverdige sorter og naturfrøblandinger (§ 18)

a. Pakninger med bevaringsverdige sorter skal merkes:

1. «EØS-regler og krav»
2. Firmanavn
3. Året for forsegling eller siste omsetningsdato
4. Art, botanisk betegnelse
5. Sort
6. «Bevaringsverdig sort».

For grønnsaksfrø gjelder: «Bevaringsverdig sort – klasse sertifisert» eller «Bevaringsverdig sort – klasse standard».

7. Sortens opprinnelsesområde
8. Regionen såvaren er produsert i hvis denne ikke er identisk med opprinnelsesområdet
9. Partinummer
10. Oppgitt nettovekt eller antall frø, eventuelt bruttovekt.

b. Naturfrøblandinger skal merkes:

1. «EØS-regler og krav»
2. Firmanavn
3. Høstemetode: direkte innsamlet eller oppformert
4. Året for forsegling eller siste omsetningsdato
5. Opprinnelsesområde
6. Kildeområde
7. Innsamlingssted
8. Naturtype på innsamlingsstedet
9. Ordene «naturfrøblending beregnet til bruk i et område med samme naturgitte forhold som på innsamlingsstedet»
10. Partinummer
11. Prosentandel i vekt av arter og eventuelt underarter. For direkte høstede blandinger er det tilstrekkelig å oppgi hvilke arter som inngår.
12. Oppgitt nettovekt eller bruttovekt
13. Spireevne (gjelder bare for de artene i oppformerte naturfrøblandinger som står oppført i vedlegg C1 tabell 1a) og 1b), og hvor det der oppgitte kravet til spireevne ikke er oppfylt. Hvis dette gjelder mer enn fem arter, er det tilstrekkelig å angi gjennomsnittlig spireevne).

Merknader:

1. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av frøet, skal stoffenes vekt, frøvekt og totalvekt av tilsetningsstoffer og frø,